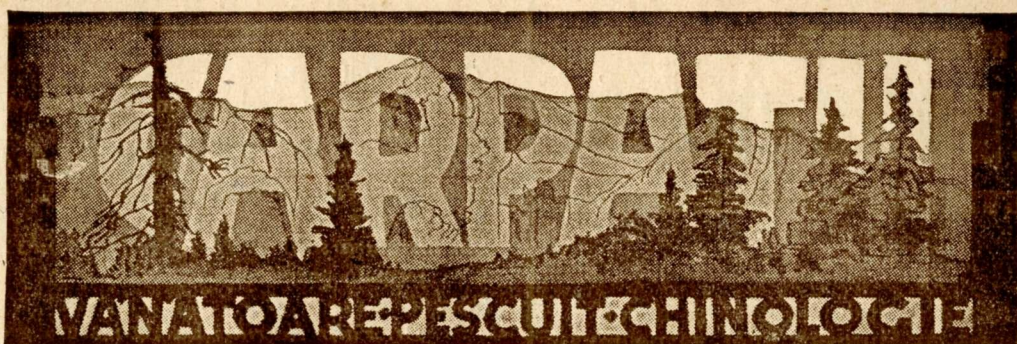

ANUL XIV-LEA
MARTIE
1946 — Nr. 3

CLUJ,
REGINA MARIA
Un număr 600 lei

NOUA METODĂ

SCHMOLL

DE LUSTRUIT GHETELE, etc.

1. Curățați ghetele de praf și noroi.
2. Puneți cu ajutorul unei cârpe învăluite pe 2 degete, un strat de cremă pe ghetă, frecând bine toată suprafața pielei pentru ca să se disolve stratul vechi de cremă, plin cu murdărie și pentru ca noua cremă să poată intra în porii pielei.

3. Frecați bine cu o cârpă de pânză spălată, toată suprafața ghetei.
Luciul e imediat.

Lustruirea aceasta simplă e suficientă ca ghetele să fie conservate și să dea un luciul foarte frumos.

Luciu de lac

După ce ghetele au fost lustruite în modul arătat mai sus, muiati puțin în apă cârpa învăluită pe 2 degete, apoi în cremă și ungeți toată suprafața ghetei încă odată cu cremă frecând ușor.

Frecați apoi cu cârpa uscată, repede, toată suprafața ghetei.

Veți fi încântați de luciul obținut.

Prin această metodă economisiți multe parale.

a) N'aveți nevoie să cumpărați perii și să le curățiți cu benzină.

b) Majoritatea pastei nu mai rămâne în perii.

O parte din cremă intră în piele, cealaltă formează un strat subțire, dar foarte rezistent, pe suprafața pielei, împiedicând intrarea umezelii sau altor murdării de pe stradă.

Vânători!

Conservați și mai departe bocancii cu renumita unsoare de piele cauciucată

„SCHMOLL“

Publicațiune

Se caută paznic de vânătoare. cu școală specială cunoscător al terenurilor pentru vânat nobil. Ofertele se primesc la sediul Societății de Vânătoare Gheorgheni jud. Ciuc. Preș.: Dr. Lecca Valeriu.

Adresa „CARPAȚILOR“ :

Cluj, str. Regina Maria 1
(Casa „Banca Centrală“)

Aici este a se adresa toată corespondența

SUMARUL — NUMĂRULUI 3

	Pag.
„C.“ : Bătrânii noștri	49—50
Ing. C. Ivanovici: Scene și impresii dela vânătorile de lupi	50—55
C. Rosetti-Bălănescu: Cu privire la muștele de păstrăvi	55—57
Nicolae Săulescu: Gânduri pentru viitorul vânătoarei noastre	57—59
Din literatura străină: H. Rider Haggard: Allan Quatermain povesteste	59—61
Discuții	62—65
Dr. Valer Negrilă: La „O măsură greșită“.	
C. A. V. Popescu: La „Măsuri fără rost“.	
„C.“ : Noui decizii ministeriale referitoare la vânătoare.	
Col. in r. Hönig: Semnele rănirii.	
Din munți și din câmpii	66—69
„N.“ : De ce se scaldă cerbii?	
Romul Todoran: Jder în viziună de vulpe.	
Radu Sutz: Cea dintâi vulpe.	
R. A.: Potârnicchi cu degetele amputate.	
Cărți și reviste:	69—70
Știri mărunte	70—72

Societatea de vânătoare „Mureșul“

cu sediul în REGHIN (jud. Mureș) caută pe seama membrilor săi cca. 80 arme de vânătoare cu alicie și 30 buc. cu glonț iar pe seama paznicilor alte 20 arme. Ofertele se vor trimite pe adresa de sus.

Nu uita și nu amâna să trimiți abonamentul pentru anul 1946:

**Lei 7.200 abonament normal, sau
Lei 12.000 abonament de sprijin**

Notați adresa:

„CARPAȚII“ vânătoare, pescuit, chinologie
Cluj, str. Regina Maria Nr. 1
(Clădirea „Banca Centrală“)

Ne vin destul de multe reclamații, pentru neprimirea câte unui număr al „Carpaților“. Cercetăm fiecare caz semnalat, și totdeauna constatăm, că revista a fost expediată.

Două sunt cauzele pentru care se întâmplă ca vreun abonat să nu primească vre-un număr al revistei: Adresa schimbată și neanunțată revistei; și insuficiența sau greșelile serviciului poștal.

Pe cât ne-a fost în putință am trimis celor ce reclamă un alt exemplar al revistei. Vom face-o și pe viitor. Costul de editare a revistei este azi atât de mare, încât nu putem scoate prea multe numere în plus, și deci înlocuirea celor ratăcite poate întâmpina greutatea, la tot cazul e o însemnată pierdere pentru revistă.

Rugăm deci pe iubiții noștri abonați:

1. Să ne comunice neîntârziat orice schimbare de adresă

2. În caz de neregularitate în primirea revistei să facă întâi cercetări și reclamațiuni la oficiul poștal local, unde se întâmplă mai des neregularitățile.

„Carpații“.

„CARPAȚII“

caută un tele-obiectiv cu lungimea focală de 25—50 cm. pentru aparatul de fotografiat „Contax“ (fabricat Zeiss, pentru film normal 24/36 mm).

Sunt dorite orice informațiuni privind existența în țară a unui atare tele-obiectiv, ori de cine ar fi deținut. Informațiunile se vor trimite redacției revistei „Carpații“.

BĂTRÂNII NOȘTRI

Dela o vreme vine coborișul. Nu este alt drum pe care am putea călca, și acesta unul este atât de îngust tăiat printre stâncile destinului, încât cel ce a apucat pe el nu mai are întoarcere. Fiecare zi de acum rupe din trup o părticică de vlagă, cum fură vântul toamnei câte o frunză din pom. Apoi, vine peste noapte iarna. Gerul ei scutură deodată tot ce a mai rămas, și zăpada întinde pacea cea lungă.

Se desprind din toamna bătrâneții și frunze din suflet; cele ce mai stăruie, până le șterge sfârșitul, iau față roșie, aurie. În mersul firesc al lucrurilor omul se desprinde de viață blând, delicat, pe nesimțite; milostiv narcotic pe care ni-l întinde ceea ce e bună în toate rândurile ei: natura. Tot ea se îngrijește, ca în jurul celor ce au de-acum în mână toiagul de plecare, să se fească o atmosferă de duioșie care să se prelungească un timp, ca amintirea frunzelor roșii și aurii.

Între cele din urmă frunze care se desprind în bătrânețea celor ce au crescut-o, e pasiunea vânătoarească. Potolită, împovărată de renunțări, stăpânită mai mult de aduceri aminte decât de iluzii și plănuiri, ea rămâne mai credincioasă. Ochii și-au pierdut de mult agerimea, mâna nu mai ascultă porunca și tremură, genunchii scapătă, inima protestează la urcușul cel mai blând, arma nu mai zboară la umăr în mișcare de reflex și nu se mai așează precis pe țintă în frântură de clipă. Sub roțile știrbe ale morii hodorogite tot mai curge însă apa veche, aceeași, cu aceleași valuri, cu același cântec; dar lopețile încremenite nu o mai frământă ca odinioară, și nu mai curge din puterea ei, pe urloiu, firul de fână caldă.

Din acest desechilibru între puterile trupului în declin și stăruința cu care înfruntă pasiunea vânătoarească bătrânețea, am trage încă un argument pentru esența în prim rând sufletească a acestei porniri. Trupul cu ale lui e cel ce se gârbovește și se macină mai întâiu; ceea ce e spiritual rezistă — poate își continuă vibrarea vie și dincolo de mâna de humă.

Rămân astfel în mijlocul lumii vânătorilor, care se primează fără încetare, bătrânii noștri vânători.

Cei tineri și cei în bărbăție îi privesc cu simpatie. Pe deasupra simpatiei care leagă pe toți vânătorii între ei, și care e o caracteristică a nobleței tagmei noastre. De unii din acești Mohicani al altor generații de oameni în haină verde, ne leagă amintiri și recunoștințe. Ei ne făceau odinioară, pe când eram fânci, deosebita cinste să ne lase să-i însoțim, ducându-le de sfoară copoii. Ei ne-au pus în mână pușca de vânătoare, și ei ne-au dat cele dintâi și cele mai bune sfaturi și îndreptare în nesfârșita artă. Câte o vorbă a lor ne-a rămas mai întipărită în minte, decât toate poruncile legii, oricât ne sunt acestea repetate și tipărite pe fiecare permis. Iată, dacă m'ai lua repede, nu aș ști să spun epoca de vânătoare a dropiei. Dar nu voi uita șchioapele și naivele versuri pe care mi le-a spus odată bătrânul Rictai (oare care era numele adevărat?):

— Iepure, oha!
Ai urechi ori ba?
— Am, dar nu le-arăt,
Că mi-e frică de șiret.

Aceste versuri, zicea bătrânul, e lege să le spui când sare iepure din arătură, și abia apoi să tragi. Adică să-l lași să ajungă la distanță bună, să nu-l tragi înaintea picioarelor, când îl strici sau îl greșești.

În firea bătrânilor e să caute singurătatea. Vânătorul bătrân o caută cu deosebire. Ii place să o iee domol-

domol, cu arma lui demodată, cu tolba pe capacul căreia sunt aplicate două piei de picioare de căprioară, cu copitele la ele. Iese pe ulicioara dinspre vii, urcă a-gale poposind des. Poposește lângă el și câinele lui bătrân, privindu-l cuminte. Au ei locurile lor, cam depărțoase, cam îndălate, dar tot vor ajunge la ele. Nimeni nu-i zorește pasul, nimeni nu-i trece nerăbdător înaintea. Câinele stărnește un iepure, se potrivește să vină bine, se potrivește să-l dea peste cap. Ce mulțumire! Il ridică, îl golește, îi leagă picioarele încrucișate de verigele tolbei, cu grije, tacticos, fără grabă. Răsfirea picioarelor scăunelui și scoate merindea învelită în șervețel alb. A găsit și un pumn de prune brumate, uitate în pom. Soarele suflă cu aur lumea. Colo jos sub părerea de pădă se întinde orașelul, dincolo de el miriști și ogoare negre, apoi frânghii de pădure. În toate dorm amintiri și se trezesc zămbind când trece cu ochiul peste acele locuri. Ceasurile trec, pe nesimțite, asemenea vieții însăși; seara îl găsește tot sub nuc, hodinind pe scăunelul cu trei picioare. — „Vino, Tambur! Putem merge; azi am făcut treabă bună! Tot nu suntem noi încă ieșiți din lume!”

Aceiași singurătate prielnică contemplării și uitării de sine face pe bătrânii noștri să iubească mai cu seamă pânzile la căpriori, paza la sitarii care trec în seri liniștite de primăvară.

Orânduile de azi ne împing însă tot mai mult spre vânătorii în societate. Terețele individuale sunt rare și cu cheltueli mari; copoii — prietenii vânătorului singuratec — au rămas o amintire; goanele reclamă vânători mulți și mai ales plăți mari pentru bădălași; azi puțini dintre noi își pot lua arma și pot pași pe jos până în teren, locurile de vânătoare sunt îndepărtate, reclamă mijloace de transport, alte cheltueli.

Vânătorul bătrân, oricât ar fi îndemnat spre excursii liniștite și fără multă holcă, trebuie să se încadreze și el în ceata celor mai tineri. Și această împrejurare pune în sarcina noastră unele îndatoriri deosebite.

Ne sunt dragi camarazii noștri bătrâni. Dar dragostea noastră uneori ajunge să se bată cu măruntelul interes și foarte des cu strădania noastră după succese vânătoarești. De multe ori ajungem în cumpănă. Am voi să

înțesăm pasul spre pădurea care ne așteaptă — bătrânul nu-l poate ține în elanul dorit de noi. Linia vânătorilor are să taie o coastă repede; după numărul „ieșit din căciulă” bătrânul are să urce tocmai colo în vârf, și să întârzie goana. Ți-a ieșit la sorți un loc bun, pe unde se știe că se furizează vulpile; vezi că l-ar jîndui și bătrânul, căruia i-a revenit o țiitoare fără multe șanse. Arma ta ageră a adunat doi-trei iepuri — bătrânul se resemnează în explicări ale nesuccesului lui, acoperind cu greu amărăciunea tolbei goale...

Pe deasupra cinstirii și atențiunilor pe care le datorăm, vânătorii trebuie să dea bătrânilor camarazi ceva mai mult. Trebuie să le înlesnească să treacă peste împrejurările care îi desavantajează, să-i facă să le uite. Trebuie să facă concesii în favoarea bătrânilor față de regulile severe ale vânătoarei, ajutându-le succesul. Trebuie uneori să le treacă cu vederea micile șiretlicuri, pe care le întrebuințează câteodată, pentru a corecta desavantajul în care se găsesc. Am amintit odată mulțumirea adâncă pe care am avut-o, când nu am tras o zi întreagă aproape nici un foc de armă, fiindcă aveam lângă mine un camarad bătrân, greu bolnav, pentru care vânătoarea aceea bănuiam că e ultima — și a fost ultima. Să mărturisesc acum două greșeli pe care le-am făcut. Spovedania îmi va ușura reproșurile pe care mi le fac și după atâția ani, și poate va lămurii îndatoririle noastre față de bătrânii noștri camarazi.

Aveam un scump prieten, mult mai în vârstă decât mine. Inima îi era o ruină. Dorea să mai impuste un cocoș de munte. Aveam pe atunci un teren, în care, aproape de șosea, era o bătaie bună. Doar o sută de pași pe coastă, dela mașină. S'a întâmplat însă o zăpadă mare. Paznicul, căruia îi dădusem poruncă, s'a căznit și a făcut părție bună până în bătaie, iar acolo, în o poeniță unde coborau cocoșii să joace pe jos, a făcut loc de pândă, cu scaun, cu coviltir de cetină. Acolo avea să-și impuste prietenul meu cocoșul. Am ajuns acolo. Am lăsat paznicul să fie la îndemână bătrânului, eu am rupt înaintea zăpada spre o altă bătaie, și aceia apropiată. Greutatea drumului meu m'a făcut să pierd simțul distanței, și când am auzit în fața mea bătând toaca, credeam, că sunt hăt departe. Cocoșul s'a mutat pe alt brad; s'a mai mutat de vreo două ori, în dreapta, în stânga, la distanță mai măritoare. L-am urmărit cu greu prin nămeți până în brâu. În sfârșit l-am apropiat, și a căzut... la zece pași de locul unde stătea prietenul meu. Fără voia mea, încurcându-mă, poate nepunând destulă băgare de seamă, am revenit spre locul de unde plecasem. Am impuscat cocoș, ce poate era să fie ultima izbândă a prietenului meu. El a râs de pățania mea, eu o port pe suflet până azi...

Și mai de mult, încă înaintea celui-alt războiu, vâna în societatea noastră un bătrân șiret și foarte hapsân după vânat. Luase un obicei, care mi-a făcut mult sange rău. Se așeza la goane totdeauna lângă mine. Eu eram pe atunci iute de mână și trăgeam bine. Când se apropia vreun iepure, vreo vulpe, bătrânul ridica arma la ochi și — aștepta până trăgeam, apoi în o clipă slobozea și el

focul de prisos. — „Eu am tras în urmă! Frumos s'a răsturnat! Ce zici, bună împușcătură!” și ridica, senin, vânatul omorât de mine.

Șiretlicul era grosolan și oglindea firea zgârcită și lipsa de scrupule de care era vestit acel notar public. A mers de câteva ori, apoi m'am hotărât să-l vindec. Cearta și discuția mi-au fost urâte totdeauna. Am născocit alt leac.

Era ultima zi de vânătoare din sezon. Ieșiram la o pădure bună. Mi-am luat locul lângă un stejar-sămânțar din margine. Bătrânul, hop și el! lângă copacul mare de alături, ca la treizeci metri dela al meu. În fața noastră se îndlă o coastă goală, pe care puteai trage frumos în vânatul care încerca să scape într'acolo. Vulpile s'au mișcat mai întâiu în fața copoilor. Aud prin pădure pasul mărunț și spornic al unei vulpi; venea pe zăpada înghețată. O aude și bătrânul. O zăresc printre tufărie: iese de-adreptul între noi. Bătrânul a ridicat arma, am ridicat-o și eu. Vulpea se oprește o clipă la liziera pădurii, apoi pornește pe coastă în sus. Flacărdă roșie pe albul zăpezii. O petrec cu arma; nu trag. Bătrânul la fel. Vulpea ajunge la douăzeci, la treizeci, la patruzeci de metri. Iese din bătaia puștilor, ajunge și trece culmea. Fără paradă de focuri.

— De ce n'ai tras? se răstește veninos bătrânul.

— Era mai aproape de Domnia ta. Și voiam să fie a Domniei tale...

A mormăit în barbă bătrânul, și dacă săgețile din ochii lui ar fi fost săgeți adevărate, nu mai apucam să scriu aici.

Și n'a împușcat nimic în ziua aceea. Ultima zi din sezon, — ultima și de vânătoare, pe care a mai trăit-o.

Eram în drept să fac cum am făcut? Da! Am fost necuviincios? Nu! Și totuși mi-a rămas ghimpele unui reproș. N'am avut înțelegere pentru motivul celui șiretlic: bătrânețea, care îi răpise multe din mijloacele, pe care le avusese odată și care se cereau înlocuite. Și nu mi-am dat seama, că am răpit unui vânător bătrân ultima bucurie vânătoarească și am făcut să-și termine cariera cu o înghițitură de fiere. Cu cât era mai frumos să trag, bătrânul să-și descarce arma și el, și să ducă acasă, fericit, blana de vulpoi, stufoasă, aprinsă, mare ca de lup...

Sunt fără de sfârșit întâmplările hoinărelor noastre, în care se poate manifesta atenția față de bătrânii vânători. Clipa le aduce, și în aceiași clipă trebuie să nască și hotărîrea noastră bună. Ea trebuie să ia ființă din gândul că bătrânul de alături de noi culege ultimele boabe din via bucuriilor vânătoarești, că ele sunt rare și au să-i fie merinde pentru un drum foarte lung. Micile noastre jertfe sunt răsplătite prin bucuria care se resfrânge asupra noastră.

Rândurile acestea bat la uși deschise. Dar, pot să aibă darul, să deschidă și mai larg acele uși.

Și acesta a fost gândul nostru, când am scris această palidă pagină asupra unei mari și nobile îndatoriri.

„C.”

SCENE ȘI IMPRESII DELA VÂNĂTORILE DE LUPI

de: Inginer C. IVANOVICI, Consilier Silvic

Articolul documentat al colegului Witting din numărul 7—9/1945 al Revistei Pădurilor, privitor la „Lupul în Transilvania în veacul al 19-lea”, mi-a sugerat ideea, că în jurul acestui subiect s'ar putea face o mai întinsă discuție și pentru secolul actual, acest animal având aria lui de răspândire pe toată țara.

Intotdeauna se vorbește de lup ca de un animal odios, rău făcător și periculos, că are un caracter laș și fricos totodată.

Vânătoarește vorbind, nu sunt de părere că ar trebui să-i declarăm exterminarea, după cum nu se

dorește nici distrugerea totală a leului și tigrlui, care sunt animale mult mai periculoase pentru regiunile în care trăesc.

Și dacă în unele locuri el devine vătămător pentru vânat și pentru sate, el poate face obiectul unor vânători raționale, inteligent și disciplinat conduse, pentru a micșora sau anihila pagubele ce produce.

Și apoi nu este vânat care să nu producă pagube. Așa încât, pentru vânători, ar trebui să predomină mai mult pasiunea vânatului, nu sportul de tir, sau rentabilitatea.

Pentru cine este obișnuit să-și ia dimineața ca-

feaua cu lapte la domiciliu, să se transporte apoi într-o oră cu automobilul la 100 km. și să ia loc pe un scaun de vânătoare în așteptarea vânatului speriat de bătași, desigur că lupul este un animal odios, care turbură și distruge vânatul. În plus că este atât de mișel, încât nici nu vrea să-și facă apariția în fața liniei de pușcași, care atâta așteaptă ca să-l ia la semn.

Desigur că nu este ușor să întâlnești acest animal, care, deși este destul de prudent și fricos, dar are și un excelent simț de orientare pentru a se sustrage în caz de pericol.

Câteodată, când te aventurezi prin nelișuri dese, cu mărăcini, unde te încurci de nu poți întinde pușca, numai ce auzi niște troznituri de crăci și sărituri puternice, simți că a fost „ceva”.

În cele ce urmează, voi reda câteva scene și impresii, culese cu ocazia vânătorilor și a multor peregrinări, prin păduri și locuri grele, pe care, un om de meseria noastră, a inginerilor silvici, are ocaziunea a le face, în afară de mediul de trai obișnuit, în diferite locuri și pe diferite timpuri.

La pândă.

1) Prima mea cunoștință cu lupii a fost în iarna 1909. Eram student la Școala Superioară de Silvicultură dela Brănești. Împreună cu alți colegi ne-am dus într-o noapte la pândă de mistreți în pădurea Pusnicul a școalei, în punctul „Poiana Eforiei”, din vecinătatea pădurei de lăstari a Eforiei. Porcii, care erau adăpostiți în lăstarul des, ieșeau noaptea de scormoneau ghinda rămasă neincolțită, din semănăturile de toamnă, de curând efectuate, în parchetele dela Stat.

Cu arme simple, ne așezăram în pândă la 100—200 metri unul de altul. Era o noapte fantastică, cu o lună șagalnică, ce aluneca printre vârfurile arborilor plini de zăpada căzută din ajun. Sus pe cer, jos pe zăpadă, sufletul din tine, totul părea că scânteiază; iar arborii învesmântați în zăpadă, erau asemenea unor stafii cari stau, observă și ascultă la ceea ce se petrece. Singur, având o pușcă cu o țevă, așteptam cu ochii ațintiți pe covorul de zăpadă și cu auzul încordat la cel mai mic zgomot. Un șoarece țîțîind, o pasăre de noapte, o cracă care se desprinde, scăpând de presiunea zăpezii care cade de pe ea, erau evenimente care mă făceau să tresar și să fiu și mai atent.

Dela distanță aud niște pași pe zăpadă. Cu inima palpitând, ascult mereu, până ce în sfârșit, apare din lăstar, săltând, un iepuraș, care se oprește ghemuit lângă mine, fără să mă vadă. Ciulește urechile, parcă ar simți ceva și apoi pleacă mai departe. De ce o fi eșit el din lăstar unde sunt muguri și de ale mâncărei și pleacă în pădurea mare unde nu se găsește nimic? Se duce poate la vre-o sindrofie de iepuri pe lună, undeva la vreo grădină, sau mai probabil că a simțit un pericol, vreo vulpe pe urma lui.

Tot tresărind la fiecare șgomot și făcând reflexii, trecuse de miezul nopții și socoteam partida de pândă terminată, așteptând semnalul de adunare, când... deodată aud în lăstarul din fața mea un freamăt ne lămurit, un vaer închis dar puternic vâ-ău-u, vâ-ău-u, urmat de urlete lugubre m-ga-u-u, m-ga-u-u și însoțite de chelălăituri stridente.

La început nu-mi dădeam seama ce erau acele

proporția unui tumult ameteților, dar când am auzit și lătrăturile ascuțite mi-am dat seama că sunt lupi în apropierea mea și că voi avea de-a face cu ei.

M'am tras repede lângă un arbore pentru a mă sui pe el la nevoe. Căutând să-mi stăpânesc emoția, strângeam pușca în mână și încercam să-mi verific stăpânirea de sine, ridicând pușca la ochi, pentru a-mi da seama dacă nu cumva îmi tremură mâna, ceea ce nu era cazul. În schimb simțeam inima bătând puternic buc-buc, buc-buc; iar vinele gâtului făceau țiu-țiu-țiu.

Prima dată când auzeam lupii. Era un concert extrem de impresionant. De departe din sate, se auzea răspunsul, pe mai multe glasuri, al câinilor întăritați. Așteptam acum să văd ceva; dar, nimic. Câteva trosnituri puternice de crăci și atâta tot. Probabil că ne-au simțit dracii de lupi.

În schimb ne-au procurat o distracție clasa I.

2) Căpătasem un gust de concertul lupilor și deprinsesem a-i urla într-o oală, făcându-i să răspundă. Împreună cu camaradul de școală Iliescu Neagu (zis Moș Plan) și alți camarazi, veneam în același loc la poiana Eforiei, situată la 3 km. de sat și-i urlam. De multe ori ne răspundeau în diferite puncte și se adunau în apropierea noastră, fie din lăstarul Eforiei, fie din lăstarul dela Stat, din unghiul dintre calea ferată și șoseaua București—Slobozia. Unii hămăiau scurt, alții gemeau gros, alții urlau izolat, până ce se adunau.

Evident, că dacă se apropiiau, încetam cu urlatul, pentru a nu ne demasca. În schimb lupii se întâlneau și se hârâiau, lătrau scurt și puternic, se luptau între ei, apoi începeau să urle în cor și plecau.

Odată mi-au eșit doi lupi. Mi s'a părut însă că erau departe și așteptând să se mai apropie i-am scăpat. În schimb au eșit la vecinul meu Iliescu care a împușcat unul și l-a cedat împăiat școalei.

Este interesant să-i vezi alergând și tăind drept prin pădure la locul de întâlnire, cu aliura lor caracteristică de deșalați.

3) În primăvara anului 1910, pe la finele lui Martie, am stat într-o seară singur, la pândă de sitari în poiana Eforiei. Cu timpul poiana Eforiei ajunsese cel mai bun loc de pândă, în special pentru lupi. Pentru că țigani aduceau cai stătuți și bolnavi, sau furați, și-i omorau, luându-le pielea, probabil și carnea, iar restul rămânea hrană la lupi, afară de oase, pe care țigani le adunau și le vindeau la fabrică.

Se isprăvisse cu sitarii. La înapoiere se lăsase o ceață și un întuneric de nu-ți vedeai mâna. Țineam linia somieră prin pădure, spre a eși la linia ferată. Afundându-mă mai mult prin pădure, în dreptul unei depresiuni, am simțit lupii pe urma mea. Grăbind pasul, au început să alerge în salturi prin pădure, paralel cu drumul și înainte și înapoi, atât în dreapta cât și în stânga mea. Trosneau crăcile sub săriturile lor. Deși citisem și auzisem că lupii nu atacă pe om decât rare ori, iarna pe zăpadă grea, totuși simțeam lupii neliniștiți ca și când sondau terenul și se încurajau unul pe altul, pregătind atacul. Cu pușca nu era chip să mă apăr, întrucât întunerecul era așa de mare că nu vedeam de loc. Repede m'am suit într'un arbore, am șuerat prelung, am tras un foc de armă, după care lupii s'au retras, astfel că mi-am putut continua drumul liniștit.

4) În toamna anului 1910, ca student, în ajunul

examenului de diplomă, cu cartea în mână și pușcă la spînare, mă îndreptam spre inserat iarăși către poiana Eforiei. Un „bff” puternic și o siluetă neagră dispărînd, m'a făcut să las cetitul și să aștept să revină porcul, care mîncase la un cadavru de cal în marginea poienii. Pentru a mă ascunde mai bine, mă suii într'un arbore, așezându-mă comod pe o cracă și așteptînd rezultatul. Deabia mă așezasem, cînd aud în apropiere concertul lupilor, care erau probabil atrași de cadavru.

Bucuros că voi avea o pază bună, așteptam cu răbdare și peste o jumătate de ceas aud dela distanță un mers greoi venind din lăstar spre poiană, trap-trap, trap-trap; trap-trap, trap-trap.

Mi se părea că nu se mai termină mersul acesta sacadat și așteptam să sosească lupul, cînd mă uit bine, apare... porcul — pe care l-am ucis cu o lovitură cu alice 4 la fund, la coastă. Pielea împăiată am donat-o școalei. Aproape toate 12 alice i-au pătruns plămîinii. Totuși a avut putere să fugă 80 metri până a căzut. Cît despre lupi, nici pomeneală să se apropie. Cert este că vierușul acesta de doi ani, cu niște colți bine ascuțiți, nu se temea de ei.

5) Interesantă este însă întîlnirea între lup și cîne. Tot la pînda de hoit. În marginea comunei Domnești (Muscel) un lup morsecase un cal, în apropiere de șanțul șoselei, unde îmi instalasem pînda. Cînd am sosit la fața locului, un cîne negru, mare, ronțăia la hoit și nu lăsa pe ceilalți cîini să se apropie. Stăteau cîinii roată la distanță, în jurul unui morman de carne, iar cînele negru, stăpîn pe situație, mărăia și arăta colții la orice tentativă de apropiere din partea celorlalți cîini. Era un tablou asemănător luptelor dintre oameni și chiar dintre națiuni; cazul se petrecea însă în primăvara lui 1912. Se inserase și toți cîinii care așteptaseră în zadar, se retrăgeau spre casă. Numai cel negru rămăsese și se ospăta copios.

Dinspre coasta satului, vecin cu pădurea, se aude un lătrat de cîne care se comunică și la alți cîini și toată marginea satului, care scoboară dela islaz către pînda mea, este animată de cîini, care latră într'un mod particular.

Mă așteptam dar, ca lupul, care fusese simțit de cîini să-și facă apariția. Între timp trece o căruță cu niște oameni cîntînd. Și nu s'a depărtat cu 100 m., cînd deodată, zdup, un alt cîne sur, apare impetuos lângă cînele meu negru, pe care-l împinge brusc în lături. Cât era de voinic și arogant cînele meu negru cu ceilalți cîini, s'a întors binișor și fără să mai zică nimic a părăsit terenul, dar și lupul, căci lup a fost, a zbughit-o repede, din cauză că mai aveam cu mine un tovarăș care a mișcat. De ce n'am tras imediat? Mai întîi nu credeam că are să vină lupul așa de curînd după căruța aceia de oameni sgomotoși. Mă temeam să nu trag într'un cîne, căci dacă ar fi fost lup, credeam eu, era să fie o ciocnire cu cînele care ar fi lătrat și s'ar fi dat la lup. În orice caz, spiritul de observație și dorința de a vedea ce se petrece între lup și cîne, m'a întîrziat câteva clipe așteptînd și o poziție mai bună de profil de tras, mai ales că lupul fiind sur se vedea mai greu noaptea.

6) În 1903 pe o zăpadă mare lupii s'au apropiat de locuința părinților mei din marginea satului Vizantea. O cățea care s'a luat după ei a fost sfîșiată și mîncată complet de lupi.

Prin sat.

7) Dealtminteri, pe timpul zăpezilor mari lupii umblă prin sat și iau de prin curți și cotețe găini, găște, oi, și tot ce pot găsi de mîncare la îndemînă. În Decembrie 1919, în plin centrul comunei Domnești (Muscel) am fost deșteptat pe la miezul nopții de strigătele unui satean: „lupul mă”. Și uitîndu-mă pe fereastră am văzut alergînd încet, pe mijlocul drumului, un lup mare cu coada bîrzoii și după el, la distanță respectabilă, se țineau lătrînd câțiva cîini care i-au făcut suită pînă l-au dat afară din sat.

8) Tot în iarna aceluiași an, mă înapoiam din satul Poenărei la Domnești, cu sîniile, în compania judecătorului și administratorului de plasă, avocatul Dem. Gheorghiu cu doamnele, pe o noapte senină și luminoasă ca ziua. În sunetul clopoțelilor, sîniile alunecau adînc în pîrtia abia făcută, pe zăpada albă scînteietoare, căzută de curînd.

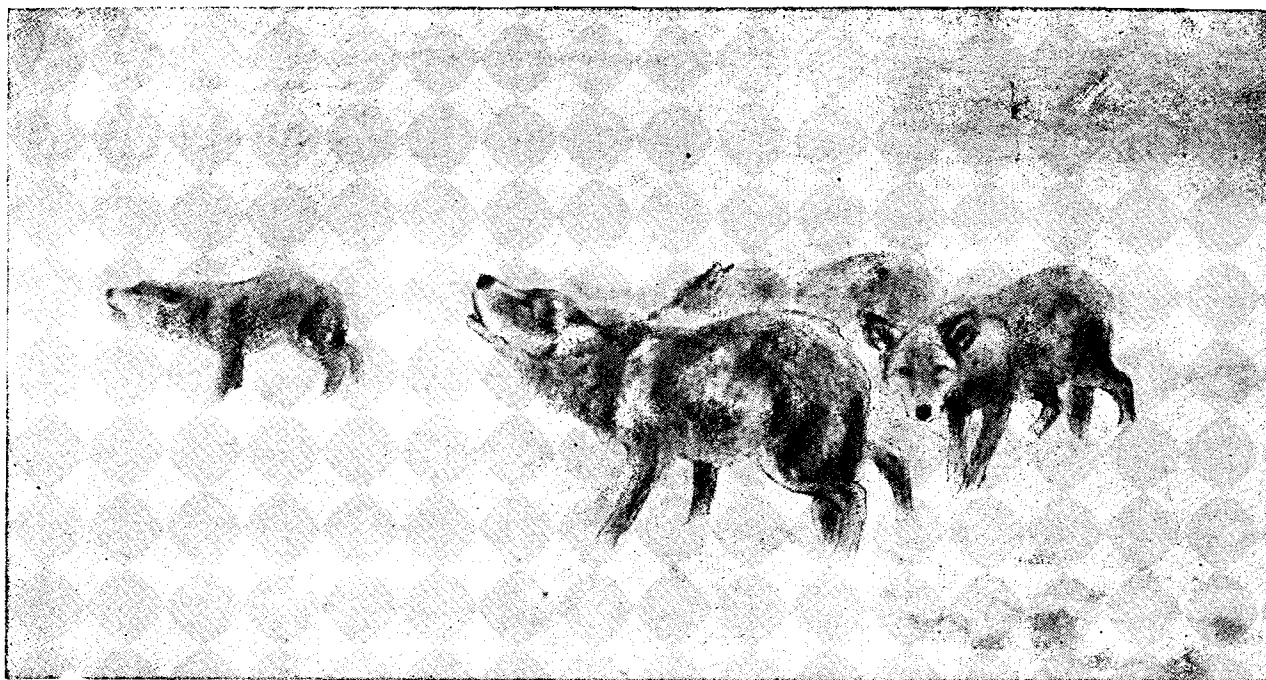
Știind că pe zăpadă mare vînatul este în apropierea satului, cu tot timpul frumos și distracția plăcută, ochii îmi alunecau însă pe luminișul zăpezii și observam dela distanță orice mișcare și orice lucru suspect.

Și nu m'am înșelat. În dreptul comunei Stănești un lup ce cotrobăia prin sat, surprins, s'a tupilat pe burtă, în zăpadă, la vre-o 20 m. de drumul nostru. Observîndu-l din timp, am oprit sîniile, atrăgînd atențiunea prietenilor mei, asupra lupului pe care l-am speriat cu un foc de carabină tras asupra lui. Un salt puternic, după care a fugit în direcția pădurii, spre marea emoție a doamnelor în special. Tot pe acelaș parcurs am mai avut ocazie să le arăt încă doi lupi ce veneau dinspre pădure, dinspre așa zisa „Valea lupilor”, tot din aceiași comună. Pînă la Domnești le-am mai arătat o vulpe și un epure, care umblau prin grădinile din sat.

9) Așa zișii Cotețari, care obișnuiesc să facă noaptea vizite regulate. Cînd eram Șef de Ocol Silvic la Ocolul Verbina în 1922, un lup a sărit gardul înalt de 2 m., în trei rînduri, a luat cîte un purcel pe care l-a guștat și l-a scăpat cînd a fost să sară înapoi, să fugă cu el. Pînă cînd, umblînd într'o zi pe lângă o grămadă de crăci în apropierea curții, lupul de mărimea unui cîne roșietic a fugit de sub crăci.

Întîlniri cu lupii pe drum iarna.

10) La începutul lui Decembrie 1911, mă înapoiam noaptea la școală, pe linia ferată dela gara Brănești, situată la 2 km. de sat. Zăpada era așa de mare că nu era posibil de mers decît pe traseul liniei ferate. Trenul sosise la ora douăsprezece noaptea. Luasem cu mine pușcă de cu ziua și o lăsasem la gară, pentru a o avea la înapoiere. O lună plină lumina ca ziua întinsul sclipitor de zăpadă. Trecusem semnalul de distanță. Eram singur și pentru a-mi trece de urât, în mijlocul câmpului, îmi făceam planul dacă eu cu pușculița mea, aș putea face față unui atac de lupi în mijlocul câmpiei, numai cu patru cartușe ce aveam la mine, — cînd tocmai observ înaintea mea, un lup, ce venea pe linie din direcție contrară, înspre mine. Dat fiind că zăpada era pînă la brâu și era greu de dat în lături de pe linie, întîlnirea părea inevitabilă. Cam la 100 m. lupul se oprește. Văzînd că este numai unul singur, am mers înainte în speranța că mă voi putea apropia la bătaia puștii, însă lupul meu a cedat, luînd-o

la fugă în lături prin zăpada mare, cu o viteză uimitoare, dispărând cât e zarea, în câteva secunde.

M'a impresionat puterea acestui animal, care mergea pe zăpadă cu o iuteală așa de mare ca și când n'ar fi întâmpinat nici un obstacol. Și mi-a stricat toate calculele ce mi le făcusem, cu câteva minute mai înainte, în ce privește rezistența mea în contra unui atac de lupi, în mijlocul unui câmp pustiu, fără a avea nici un arbore pe el. Poate că pe un stâlp de telegraf ar fi fost vreun refugiu, dar nu mai făcusem exerciții de când eram copil.

Vara.

11) În luna lui Iunie 1921. După o ploaie torențială, pe la ora 4 după amiază, mergeam cu șaretă repede spre Ocolul Silvic, pe șoseaua ce duce dela comuna Ciorani la Albești (Prahova). Pe câmpul Tomșanilor, întâlnesc o căruță cu boi încărcată cu nutreț pe care sta culcat omul, fără să știe că în spatele căruței mergeau liniștiți, patru lupi. Izgoniți din altă parte, lupii nu puteau merge decât pe șosea, deoarece în dreapta și în stânga șoselei erau lanuri mari de grâu umede de ploaie. Când m'au văzut însă că viu din direcție contrară și că voi da peste ei, lupii s'au aruncat în lanul din dreapta șoselei, înnotând prin grâu, de unde nu li se vedea decât capetele privind spre șosea. I-am atras atenția pădurarului Ionită care era cu mine și care nu observase acest incident, crezând că sunt niște câini. Nu aveam cu mine decât un mic revolver de buzunar. Și apoi la ce bun să stric liniștea tuturor. Omul cu boii lui, își continua mai departe drumul fără să știe, cu lupii după el; iar lupii, nu erau de loc ofensivi, ci își căutau probabil un alt domiciliu. Fiecare cu interesele lui.

În bătaie.

12) Aici lupul este foarte atent. Își dă bine seama de pericol și se strecoară repede printre bătauși, iese pe flancuri, sau părăsește regiunea mai înainte de a se așeza bătaușii și vânătorii, în linie, — așa că lupul iese întâmplător în bătae. Trebuie a avea o organizație și disciplină perfectă, atât în linia bătaușilor, pentru a merge în linie cu aripi și straje, în locurile unde vânatul se poate strecura; dar mai cu

seamă a vânătorilor, pentru a nu face zgomot, a sta nemișcați și ascunși, a nu fuma, a nu trage în vânatul mic, atunci când este semnalată în parcelă, prezența lupului.

13) La vânătoarea regală dela Bahna Rusului (Muscel) în toamna 1914, organizată de mine la muntele Șeșu, pe timpul când eram șef de Ocol Silvic, au eșit vre-o 10 lupi, în grup, la aripa dreaptă a bătaușilor, spre culmea muntelui. Eu care eram situat la vârf, pe flanc, în marginea golului de munte, pentru a observa mai bine bătaia, am avut ocaziunea să văd un spectacol frumos. Speriați de bătauși, unde se trăsesse cu pistoale, o haită de lupi, mari, suri, urcaseră în goană muntele și veneau acum cu limbile scoase în direcția mea. Ascuns în dosul unei tufe de molid, așteptam cu bucurie să sosească grămada de lupi la mine, pentru a mă socoti cu ei. Cu timpul au început să mă ocolească și pe mine, eșind și mai mult în afara bății. Acum se îndreaptă spre tabăra de oameni cu bagaje, alimente, cai. Se opresc, se întorc spre bătauși, cu capetele ridicate, ascultă, miroase, se sucesc și se uită în toate părțile, simțind parcă de unde vine pericolul. În spatele lor, erau bătaușii; în stânga lor vânătorii; iar înainte în direcția în care se îndreptaseră, zgomotele celor dela trenul de bagaje. Un pocnet de armă tras în linia vânătorilor, i-a decis în sfârșit să se abată la dreapta, trecând direct culmea, exact în punctul cel mai slab apărat. Și aceasta s'a întâmplat, fie din cauză că bătaușii de pe aripi au rămas prea mult în urmă, dar mai mult, din cauză că lupii au luat-o prea repede înainte. Deși eram prea departe, am tras după unul, care a schelălăit ca un câțel, cât era de mare și s'a dus după ceilalți.

Numai doi lupi răzleți de turmă au căzut în linia vânătorilor, din care unul a fost împușcat de Regele Ferdinand.

14) A fost un eveniment că au eșit atâția lupi, pentru că din vreo 50—60 bătae organizate de mine în bazinul râului Doamnei în intervalul 1913—1919, deabia au mai eșit în două rânduri câte un lup, din care s'au și împușcat, unul la pădurea Corbșori și altul la pădurea Clăbucetul. Menționez că după împușcarea

lupului dela Corbșori, pe când scoboram singur Muscelul spre casă la Domnești, am fost atacat de trei câini dela o stână, care m'au hărțuit așa de iute, că mă apăram cu carabina ca și când ași fi avut un băț, neavând nici timpul de a întoarce piedica pentru a putea trage. După ce am tras un foc, câinii s'au retras.

15) In pădurile Ocolului Verbila (Prahova) din vre-o treizeci de vânători făcute în anii 1920—1926, a eșit numai un singur lup în bătae.

16) Pe câmp întins, la șes, în comunele Tomșani, Inotești, Colceag, Parepa, Ciupelnița, Ciorani din județul Prahova unde am făcut și mai multe vânători la iepuri, nu mi-a sărit decât un singur lup.

Cu otravă.

17) In anii 1914 și 1915 la Bahna Rusului am experimentat cu stricnină nitrică introdusă în hoit, pe zăpadă, în două rânduri. Am prins numai trei lupi. După urme cred că au căzut mai mulți, dar nu am avut timpul disponibil să mă țin de asemenea chestiuni.

18) *Cursa suedeză*, cu două țarcuri concentrice și un purcel înăuntru. Am încercat dar n'am neșit.

19) In regiuni prea încercate de lupi ar fi interesant de experimentat cârlige mari, ca niște undițe, cu momeală, bucăți mari de carne atârnată de frânghiuțe pe arbori și pe crăci, ceva mai sus ca înălțimea lupului, astfel ca să rămână suspendat după ce s'a repezit în sus și a înghățat carnea¹⁾.

Si iarăși la urlătoare.

20) Cea mai frumoasă vânătoare de lupi este tot la urlătoare. Trebuie însă să fii bine echipat pentru ca să nu suferi de frig și să fii totodată liber în mișcări pentru a epola ușor. Să ai suficiente cartușe calibrul 12, 3 la fund. Și dacă se poate, să ai și un tovarăș bun, pentru că aici nu ai deaface cu un lup singuratic sau eșit întâmplător la pândă, ci poți avea deaface cu banda întreagă. Doi vânători buni, din care unul francez curajos (Poitvin), mi-au istorisit că au fost odată inconjurați de lupi și că nu mai puteau scăpa de ei.

21) *La Murfatlar*. In Februarie 1943, ne o zăpadă mare. Insoțit de un pădurar dela Ocolul Silvic, m'am dus într'o seară sus deasupra pădurii de lăstari din marginea satului unde se află un podis întins și pustiu, care în acest timp avea multe glugi de coceni de porumb rămas neridicat de ne câmp. In acele glugi pe vifor și zăpadă grea se adăposteau lupi. După ce mi-am ales locul de pândă am așteptat până s'a înserat bine și după ce am urlat de mai multe ori fără a primi răspunsul cuvenit, apare un iepure speriat intrând în pădure la 100 m. în stânga mea. După un minut apare și lupul. In pas repede spre pădure, tot pe aceeași direcție cu iepurele. Mergea 15—20 pași și se oprea puțin. Și alți 15—20 pași și iar se oprea. Observam prudența cu care se apropia de pădure și când mă uit în urma lui, la o distanță cam de 30 m. alt lup, care venea și el în aceeași cadență. Și după acesta altul și apoi altul, mereu unul după altul, în lanț, pe aceeași urmă, păstrând aceeași distanță și făcând aceleași opriri. Mi se părea că nu se mai isprăvesc. Aproape că nu-mi venea să cred că este o realitate, ci că sunt niște vedenii. Cred că au fost vre-o opt până la zece lupi, însă cum ei defilau înșiruiți și distanțați, numărul lor părea mult mai mare.

¹⁾ Poate... eficace, dar din cale afară neomenos! (N. R.).

Privind aceste siluete bizare, mă întrebam ce s'ar putea întâmpla dacă ar veni spre mine. Cum înaintau foarte prudent cred că ar fi fugit dela primul foc. Dar dacă nu? Ce te faci cu atâția lupi care veneau neconținut? Toată nădejdea era la pușca mea bună cu extractor automat și la cartușiera plină cu cartușe. Alt ajutor nu puteam avea. Arbori mari pentru refugiu nu erau prin apropiere, iar pădurarul când a văzut atâția lupi desigur că s'a depărtat și mai mult.

Am stat liniștit vre-o oră în speranța că doar se va rătăci unul și pe lângă mine, dar fără rezultat. A doua zi am vrut să mă verific și am cercetat împreună cu Șeful Ocolului urmele „lor” care erau venite pe aceiaș potecă prin zăpadă, până în marginea pădurii, s'au adunat și au scormonit după un șobolan de câmp, iar apoi au traversat pădurea către sat.

22) In 1942, la pădurea Coșula (Botoșani). Urme foarte multe de lupi pe zăpadă. Făcusem câteva bătaii, dar slabe. Vânatul speriat de lupi nu se găsea nicăieri. Spre seară, pe la ora 4, începe să ningă și ne retrăgeam, când, aud urletul lupilor. Răspund și mi se răspunde. Inapoi la o poiană unde erau urme de lupi ca de turme de oi, iar în mijlocul poenii pe o câpiță de fân, sus la 2 m. era un culcuș, probabil pentru șeful bandei.

Dau pușca la un bătaș și încep să urlu într'o căciulă. Mi se răspunde de două ori prompt. A treia oră nu primesc răspuns și tocmai mă pregăteam să urlu din nou, când apare în mijlocul drumului, la vre-o 70—80 m., un lup frumos, majestos, cu părul umflat, parcă era un leu cu coamă, intrigat și gelos ca și cum ar căuta pe individul care cutează a-i turbura liniștea tribului său. Până să pun mâna pe pușcă a sărit din nou în pădure de unde a fost scos printr'o bătaie ușoară, fără zgomot mare — hăis, hăis, oea, cea, hăis, hăis — și împușcat.

23) In Decembrie 1944. in muntii Muscelului, la pădurea Slănic. In punctul Poiana Schitului, împreună cu un căvitan care era curios să vadă ce se întâmplă la urlătoarea de lupi, ca să-i fac plăcerea deși timpul nu era favorabil, fiind întuneric și locul descoperit, am fost cu el la Poiana Schitului unde am urlat. Au răspuns la început doi lupi, apoi alții, din diferite locuri, așa încât s'au amestecat urlatele. In fine, un lup mai mare, care nu se vedea din cauza întunerecului, probabil șeful, galopa încoace și încolo, hămăind și lătrând scurt pentru ca să intimideze pe alți lupi străini, ca să nu-i calce domeniul și să-i dispute autoritatea și șefia. Ne fiind lumină, am întrerupt nănda și m'am înapoiat în sat.

24) Din cercetările și observațiile făcute am constatat că lupul nu atacă animale mari decât cu precauție și numai atunci când este sigur de prada sa.

Pe oamenii valizi nu-i atacă. Se teme de om și-l ocolește și fuge de el. Cel puțin la vânătoarea cu bătaia nu s'au pomenit cazuri ca să atace pe bătași sau ne vânători.

Dar pe cât este de prudent și fricos, lupul informat, când e chinuit de foame este nebun de curajos și nu se mai teme de nimic.

Pentru el nu există nici un mijloc de spaimă în acele momente.

25) In cele de mai sus, am redat scene și observațiuni culese numai din vânătorile organizate de mine în timp de 35 ani.

Prea mulți lupi nu am ucis. Plăcerea mea era

mai mult să-i scotocesc, să-i urmăresc și să-i chem mai cu seamă la întâlnire, studiindu-le obiceiurile și firea.

După mine cea mai interesantă vânătoare de lupi este la urlătoare, care este și cea mai spectaculoasă. Pe când vânătoarea cu bătași nu are în ea nimic cavaleresc, vânătoarea la urlătoare este însoțită

de oarecare peripeții și pericole, ceiace provoacă emoții plăcute oricărui veritabil vânător.

Dar chiar la vânătoarea cu bătaie, de câte ori se simte un lup, vânătoarea devine mai atractivă. Și din acest punct de vedere, mai ales noi, vânătorii, nu trebuie a dori exterminarea lupului.

CU PRIVIRE LA MUȘTELE DE PĂSTRĂVI

de: C. ROSETTI-BALANESCU

E în afară de orice îndoială că în pescuitul sportiv al păstrăvului întrebuintarea muștelor artificiale reprezintă evoluția cea mai rafinată — cu tot ce se leagă de această noțiune: dibăcie, dificultate, sportivitate, subtilitate și — nu în ultimul loc — judecată. Iar între procedeele de pescuit cu musca artificială, cel cu musca „plutitoare” este în deosebire recunoscut ca suprema artă, crema, *le fin du fin* al meșteșugului. Nu vom contrazice această părere, cu atât mai puțin, cu cât procedeul rămâne pentru noi mai mult literar, cu tot prestigiul ce se leagă de în-deletnicirile mult laudate, dar puțin încercate. Căci caracterul torențial și frământat al aproape totalității apelor noastre de păstrăvi nu e cel mai potrivit pentru musca plutitoare. Și aceasta — după părerea noastră — nu atât pentru că n'ai putea reuși să faci să plutească o „muscă uscată” pe o apă mai frământată, cât, mai ales, din faptul că nu se pot identifica, în astfel de ape, locurile unde „muscăresc” păstrăvii — acele cercuri trecătoare, tremurând pe fața apei liniștite la locul unde a atins botul păstrăvului, sorbind pe dedesubt, o musculiță așezată pe undă. Căci în procedeul cu musca uscată, plutitoare, nu se „pescuește apa”, ci un pește precis reperat, căruia îi prezinți, în imediată apropiere, o muscă care vine să se așeze pe apă cu ușurința și delicatețea unui imaterial fulg de păpădie. De unde rezultă și că acea „supremă artă” e, mai ales, legată de dibăcia și perfecțiunea tehnică a „lansării”, a aruncării strunei și muștei — pe lângă, evident, tot problemul *alegerii* muștei care trebuie, în momentul când trebuie. Și încă ceva: credem logic să se admită că, în apele frământate, păstrăvul se hrănește încă și mai mult *sub* apă, decât la suprafață, comparativ cu apele liniștite.

Este deci cu totul justificat dacă, în apele noastre, se întrebuintează, în mod generalizat, procedeul pescuitului cu „musca scufundată”. În acest procedeu „pescuești apa”, nu un pește reperat. Musca nu mai plutește, ci, luată și dusă de apă, se înneacă și se scufundă — mai mult sau mai puțin.

Din însăși felul de a pescui cu musca scufundată rezultă — credem — că trebuie — pe lângă o bună tehnică a lansării — încă mai multă experiență, mai multă cunoaștere, mai mult „simț al apei”, pentru a avea succes — decât în procedeul muștei plutitoare. Nu mai știm acum unde e peștele, ci trebuie căutat și găsit. Poate și prins. Și, tocmai, marea deosebire între un bun pescar și un pescar mediu vine, în cea mai mare parte, de acolo că cel bun are „simțul apei” și va ști unde, cum și cât să-și arunce înșelătoare musculițe, pe când cel mediu va băjbăi într'un noian de necunoscute. Judecata, ob-

servația ascuțită și atenția neîncetată încordată sunt elementele esențiale de succes în pescuitul cu musca scufundată — mai bine zis cu *muștele* scufundate, întrebuintându-se în totdeauna în acest procedeu mai multe musculițe pe strună.

Despre aceste musculițe scufundate dorim să ne spunem părerea.

Nu vom fi nici primii, desigur, nici cei din urmă, fără îndoială. Căci dacă există un subiect din lumea păstrăvarilor care a făcut să curgă valuri de cerneală și a aprins discuții inflăcărâte, apoi acela e, fără doar și poate, al muștelor, privite din toate fețele.

Nu din toate fețele — sunt nenumărate — e intenția noastră să privim muștele acestea. Nici chiar în veșnica discuție asupra „muștei exacte” — imitația unei insecte entomologic existente — în opoziție cu „musca de fantezie” — ceva entomologic inexistent — nu vom intra decât în treacăt. În adevăr, discuțiunea aceasta ni se pare nițel zadarnică. Termenul de muscă „exactă” îl găsim oarecum exagerat; nici cea mai perfectă muscă artificială nu poate avea pretenția să *imite* o insectă vie. Dar admitem și recunoaștem că poate *sugera* aparența unei asemenea insecte — a unui întregi familii de insecte, mai bine zis. Și ni se pare cât se poate de logic să ne străduim să prezentăm păstrăvului o gănganie cu care *știm* că se hrănește — sau o alege, la un moment dat, din multe altele. Cât despre termenul de muscă „de fantezie”, poate fi și el criticabil. Căci nu suntem de loc convinși că o astfel de muscă nu reprezintă, *de fapt*, o altă sugerare, de ansamblu, a unei întregi categorii de găze. Să notăm că în această privință, singur păstrăvul ar fi cel ce ar putea să ne dea deslegarea și să încheie discuția. N'am fost păstrăv niciodată, și nu știm deci *cum* vede el, real, născocirile și momelile noastre. Dar ni se pare evident că, dacă păstrăvul se repede pe o pradă, e pentru că recunoaște în ea — sau crede că recunoaște — ceva care-i place, care intră în elementele sale obișnuite de hrănire. Este deci tot atât de evident că, chiar cea mai „fantezistă” muscă, dacă e primită de păstrăv, înseamnă că *seamănă* cu careva din mulțimea gănganiilor fiind în apă sau pe apă. Și atunci, o elementară logică ar impune, în toate cazurile, să ne străduim să prezentăm în adevăr păstrăvului ceva *posibil*, ceva care să-l imbie — ceva acceptabil.

Or, ce prezentăm noi păstrăvului?

Fie că ne inventariem colecția de muște, fie că consultăm un catalog al marilor firme, constatăm o foarte mare diversitate de muște și musculițe artificiale, cu sau fără aripi, căutând să imite vreuna din

lumea găzelor vii. Dacă cetim autorii clasici, de asemenea, vom găsi sfatul să identificăm muștele de pe râu și să le imităm cât mai bine, sau să cercetăm stomacul păstrăvilor, să vedem ce muște cuprinde, spre aceeași strădanie de imitare a acestor *sburătoare*. Notăm că vorbim numai de autorii care se ocupă de muștele scufundate, nu de cele plutitoare. (De altfel, toți autorii, până spre mijlocul secolului al 19-lea, nu cunoșteau decât metoda muștei scufundate). Consecvenți cu cele spuse mai sus, nu avem nimic împotriva dacă suntem îmbiați să imităm cât mai bine ceea ce vrem să prezentăm păstrăvului. Alt punct de vedere ni se pare însă criticabil, atât în invitația autorilor, cât și în colecțiile de muște scufundate. Și anume: ce trebuie să imităm. Acesta e miezul chestiunii în discuțiunea de față. Să reținem că suntem invitați să imităm *muște*.

Am amintit mai sus — și credem că toată lumea e de acord — că, mai ales în apele frământate, torențiale, păstrăvul se hrănește incomparabil mai mult *sub* apă, decât cu ce găsește la *suprafața* apei. Se poate afirma că acesta e, de altfel, regimul normal și generalizat al păstrăvului, în orice ape. Cercetările stomacale, confirmă. Baza hranei păstrăvului rămân elementele dintre două ape sau de fund, larve, nimfe, peștișori, viermi, etc., mult mai mult decât muștele sburătoare, de suprafață. Or, această *bază* de hrănire, această „pâine zilnică”, păstrăvul o găsește, repetăm, *sub* apă — spre deosebire de acele „hors d'oeuvre” sau „desertul” ce trebuie să reprezinte pentru el savuroasele musculițe, culese la *suprafața* apei. Din această constatare de fapt și de experiență ni se pare că pescarul cu musca scufundată trebuie să tragă anumite concluziuni logice.

Dar mai înainte de a ajunge la aceste concluziuni, vă invităm la o experiență, ușoară, pentru că experiența rămâne criteriul solid și pozitiv al oricărei cercetări sau teorii. Vă invităm deci, să prindeți o muscă oarecare, o muscă de casă, ca să nu vă obosiți prea tare. Și vă poftim acum s'o *innecați*. Zadarnică sdrădanie. Vie sau moartă, într'un pahar de apă sau într'un butoi, pusă la suprafață sau turnând apă peste ea, scufundată vremelnic cu degetul la fund — musca va *pluti*. Aruncați-o în râu și urmăriți-o: va *pluti*. Svârliți-o în vâltoare: după o scurtă învâluire printre spume: va *pluti*.

O concluziune se impune, evidentă: muștele plutesc, nu se înneacă. Și imediat, altă concluziune: muștele, vii sau moarte, căzute în râu, sunt elemente numai de *suprafață*. De unde, două consecințe esențiale: 1) muștele *nu* fac parte din hrana de *sub* apă, care e baza hranei păstrăvului, și 2) este nelogic să pescuești cu *muște*, în metoda pescuitului cu „musca scufundată”, cu musca „innecată” — din moment ce muștele *nu* se scufundă, nu se înneacă. Veți admite că argumentarea e de o logică implacabilă. Mai mult: e rodul constatării experimentale.

Dar atunci, de ce pescuim cu muște? de ce ne căsnim să le imităm, ba să le mai punem și aripi? cum sunt nenumărate modele. Răspunsul e simplu: pentru că, conform cu tradiția, căutăm să prezentăm păstrăvului o imitație cât mai exactă. Foarte frumos. Numai că — în lumina celor de mai sus — nu e logic și nu e natural, să prezentăm păstrăvului, în metoda momelii „scufundate”, „innecate”, *muște*. E nelogic să mă străduiesc să trimit păstrăvului, între

două ape, o imitație de *muscă* naturală, care, e demonstrat, nici când nu poate ajunge *sub* apă. Nu ignorăm că sunt unele muște care se scufundă până spre adânc, în anume vreme, ca să-și depună ouăle pe fund sau pe pietre. Dar a generaliza din aceste cazuri particulare și ocazionale ar fi o eroare prea vădită ca să mai insistăm. Iar dacă totuși ar insista cineva, i s'ar putea atrage atențiunea și asupra altei fețe a chestiunii. În adevăr, e în afară de orice îndoială, că acea muscă care se scufundă, voit, spre fund, are, în acel moment, cu totul *alt* aspect decât musca sburând, așezată sau căzută pe fața apei. Or, toate imitațiile de muște sunt imitații ale insectelor în aer, nu înnotând spre funduri de apă. Concluzia apare dela sine.

Așa dar, rezumând, încheerea la argumentarea noastră logică și experimentală de mai sus, este că în metoda de pescuit ce învederăm, nu *muștele* — și mai ales cu aripi — sunt modelele ce trebuie să imităm.

Dar atunci, ce?

Răspunsul reese din cele expuse: să imităm *acele* elemente din hrana păstrăvului, pe care în *mod natural* le găsește între două ape, *scufundate*, „innecate”. Și pentru că ne limităm la pescuitul cu „musca” artificială, nu vom putea alege decât imitații de *larve* și de *nimfe* ale insectelor. (Se știe că insectele sunt vietăți cu metamorfoză: ou, larvă, nimfă, insect perfect: unele din aceste insecte își trăiesc acuatice starea larvară și de nimfă).

De altă parte, rămâne bine stabilit că larvele și nimfele reprezintă un foarte important procentaj din hrana păstrăvului.

Așa dar, nu avem de ce ne teme: logica argumentării înfălnește și se împletește cu constatările observației directe, favorabile.

Ar rămâne acum să vedem care sunt aceste larve și nimfe; cum sunt? cum să le realizăm?

Ne dăm foarte bine seama că această parte a subiectului e mai grea și mai ingrată.

Pe de o parte, pentru că cere incursiuni în domeniul entomologic, pe de altă parte pentru că aiungem la meșteșugul confectionării „muștelor”. Știm foarte bine că marea majoritate a păstrăvarilor se sinchisesc de entomologie, cât și păstrăvul de teoria relativității: iar cei ce știu să facă o muscă sunt foarte puțini; cât despre cei ce ar fi aplecați să *creeze* modele, sunt, poate câțiva. Ne dăm deci seama că am scrie pentru prea puțini și am plictisi foarte mulți. Această atitudine n'ar fi în linia „Carpaților”.

Să îndrăsnim, totuși, în treacăt, indicarea unor *tipuri* de larve? O vom face, pentru că, oricum, nu ia decât câteva rânduri. Așa dar: larvă de tip *Ephemera*, larvă de tip *Ecdyonurus*, de tip *Baetis*, de tipul *Trichopterelor*, *Pelidelor*, *Sialis*, *Smulium*... Nu cred să se fi căpătat nimeni durere de cap — dar... nici să se fi lămurit cineva. Vreți o rețetă mai simplă — și cea mai bună? Căutați singuri, în *chiar* apa în care pescuiți, această faună. O veți găsi — în apă, pe pietre, sub pietrele râului. Nu veți ști să-i agățați un nume — dar le veți putea imita... cei ce se priceau... (În ce ne privește, ne-am creat o serie de modele originale).

Și ceilalți? Ceilalți să... comande la Hardy puținele tinuri comerciale existente: March Brown Nymph, Olive Dun Nymph, Pale Watery Dun Nymph,

May Fly Nymph — sau să ceară unui meșter să le imite. Sau, încă o soluție — cea mai simplă, și desigur cuminte: să continue să pescuiască fiecare cu... ce i-a reușit până acum!

Să nu se creadă că prin această din urmă declarație renegăm deodată toată logica argumentării noastre și părerea ce am susținut în aceste însemnări. Nu. Dar știm, ca orice păstrăvar, că, pe de o parte, păstrăvul nu suferă formule și că uluitoarele sale capricii nu se pot prinde în reguli rigide. Iar de altă parte, credem că putem afirma că multe din „muștele” păstrăvarilor (tip *spider*), botezate sau nu, *semuesc de fapt*, mai bine sau mai rău, — când ude și duse de apă momesc păstrăvul — *larve* și *nimfe* — și nici decum muște. Logica și bunul simț cer însă ca aceste semuiuri să fie cât mai apropiate de ceea ce reprezintă de fapt și real. Și e deci justificată o părere care pledează pentru o imitare, cât mai bună și directă, de larvă sau nimfă, decât de aproximativă muscă, sau de pseudo-nimfă.

Este ceea ce am vrut să susținem.

Dar chestiunea, dusă spre ultimele consecințe logice, mai are un aspect. Poate secundar, dar totuși de învederat — sau de pus în discuție.

Dacă se admite — și nu se poate nega — că păstrăvul se hrănește cu larvele ce întâlnește sub apă și că noi îl momim, de fapt, de cele mai multe ori, pescuind cu „musca scufundată”, cu astfel de reprezentări, logic ar fi ca momeliile noastre să-i dăm nu numai forma, dar și aparența de *viață* a acelei ființe. Ca să ne facem numai decât înțelegi vom lua exemplul unei larve de *Baetis*: aceasta progresează sub apă, și în toate sensurile, prin *salturi* sacadate de 10—15 cm. Ar fi deci logic ca pescarul să imite

și el această trăire a găngăniei, dacă îi are imitația pe strună, prir mici tresăriri din vârful vergii. Știu că unii pescari întrebunțază procedeul. Alții sunt însă adversari hotărâți a acestei practici — alături de școala engleză, dacă nu mă înșel. Aceștia, invariabil, lasă muștele, aruncate curmeziș, să fie rotite de curent, și apoi duse la vale de apă, fără nici o intervenție a pescarului. Se poate crede că această invariabilă practică își are origina în convingerea că musculițele de pe strună reprezintă ceea ce cred ei că sunt: muște moarte duse de apă. Dacă aceste musculițe ar fi duse *pe* apă, s'ar putea încă admite; dar musculițele noastre sunt duse *sub* apă, sunt „scufundate” — și am văzut că muștele nu se înneacă. Punctul de plecare e deci fals în această concepție — și practica acelor pescari, din acest punct de vedere, eronată. Căci ceea ce prezentăm noi, ca momeli *scufundate*, nu pot fi muște moarte. Altceva sunt — pentru păstrăv. Și dacă admitem, cum e logic, că ar fi vietăți *trăind* și *mișcând* sub apă, este justificat să încercăm să le dăm și o aparență de viață. Nu numai că nu condamnăm, așa dar, astfel de încercări, dar în ce ne privește, le și preconizăm... cui a „prins” această delicată... complicație. Va fi însă suficient să spunem că nu orice larvă e săltăreacă ca o *Baetis*, ca să se vadă că nici aici nu se pot aplica reguli rigide și invariabile.

Dar există oare în *arta* noastră, a păstrăvarilor, ceva rigid și neschinbător? Și nu-i tocmai acesta farmecul deosebit al acestei indeletniciri care ne ține și ne ferecă cu mii de fire, subțiri, subtile, imponderabile, păienjenis unde patima se împletește cu inteligența, desfătarea cu exasperarea, știința cu taina, tradiția cu inovația? Și cine poate pretinde că are singur dreptate? Nu un păstrăvar, desigur.

GÂNDURI PENTRU VIITORUL VÂNĂTOAREI NOASTRE

de: NICOLAE SAULESCU

f. Dir. gen. al Vânătoarei

II.

În numărul trecut al revistei „Carpații” am arătat care ar fi rezultatele unei despărțiri a administrației vânătoarești din pădurile Statului de restul terenurilor de vânătoare ale țării.

Deoarece sunt unele păreri cari privesc și administrarea terenurilor comune de vânătoare, composionate și moșnenești, în numărul acesta al „Carpaților” voi vorbi despre această problemă.

Prin legea de protecție a vânatului și reglementarea vânătoarei s'a dat Direcțiunii Economiei Vânatului, ca organ tutelar legal, atribuțiunea de a аренда dreptul de vânătoare pe aceste terenuri, fie prin licitație, fie prin bună învoială.

Această dispozițiune a legii a fost motivată de intenția legiuitorului de a avea o administrație unitară a terenurilor de vânătoare ale țării în interesul ocrotirii și ameliorării vânatului, atât prin selecționarea arendașilor după criterii de interes general vânătoresc, cât și pentru a se avea posibilitatea creerii de unități vânătoarești complete, în funcțiune de natura terenurilor (pădure, câmpie și baltă), așa cum

am arătat în numărul trecut al revistei „Carpații”.

Această dispozițiune permite Direcțiunii Economiei Vânatului o justă repartiție a terenurilor printre vânători, fie individuali, fie organizați în societăți de vânătoare.

Dacă aceste atribuțiuni ale Direcțiunii ar trece la județe și asupra altor organe, fără dreptul tutelar din partea ei de a selecționa arendașii în interesul unei bune ocrotiri, și fără posibilitatea de a supraveghea ca aceste arendări să se facă atât după necesitatea creerii de terenuri model, cât și după necesitatea densității vânătorilor din diferitele centre ale țării, s'ar ajunge la următoarele situațiuni:

1. Nu s'ar mai putea constitui terenuri model de vânătoare, căci organele ce ar аренда pădurile ar fi altele decât acelea ce vor аренда terenurile arabile și vor lucra fără a ști unele de altele și fără a se respecta principiile de ocrotire care trebuie să primeze la orice arendare.

2. Centrele mari unde densitatea vânătorilor este foarte mare, nu ar putea avea terenuri suficiente pentru exercitarea vânătoarei, căci arendările făcându-se numai la reședința județelor, s'ar pune aproape în im-

posibilitate societățile din alte județe de a cunoaște terenurile libere și data arendărilor, și ar necesita cheltuieli mari de deplasare pentru a lua parte la arendări.

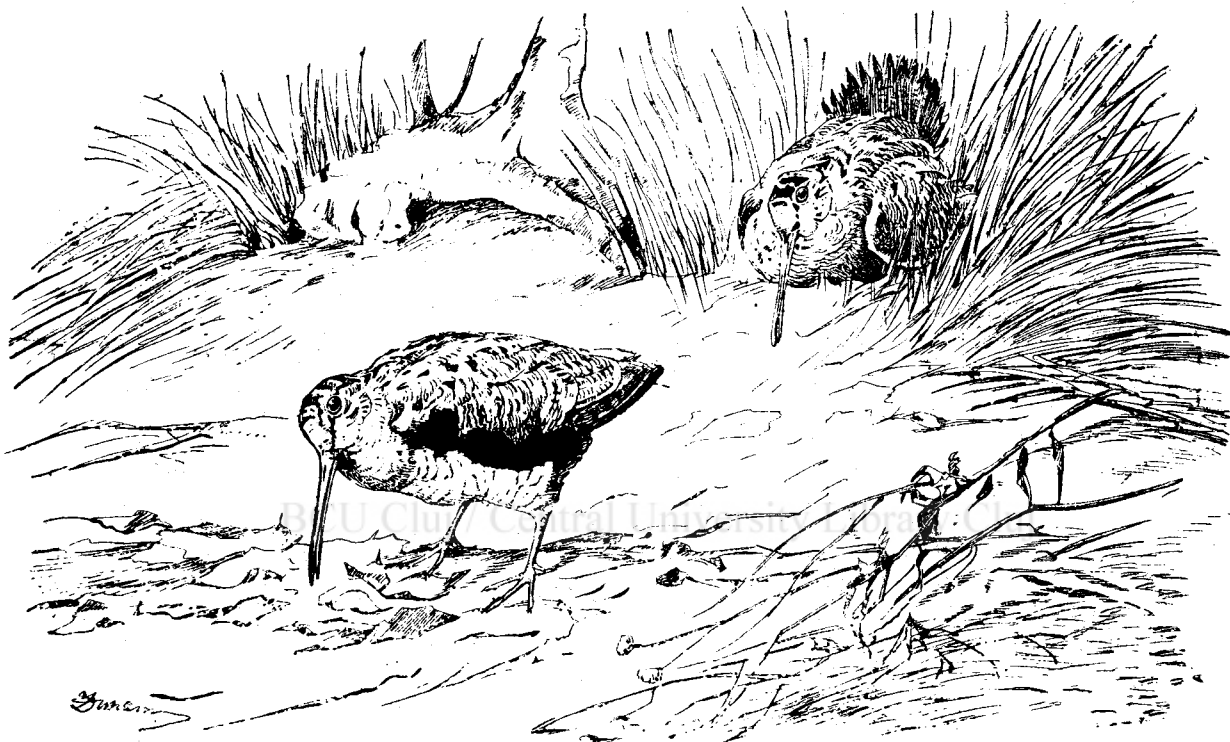
3. Arendările făcându-se numai la județe, intervențiile locale ar fi atât de mari încât ar fi îndepărtat de la arendare oricine s'ar prezenta din alt județ. Experiența trecutului a arătat adevărul acestui fapt.

4. Vânătorii din județele de câmpie nu ar putea obține terenuri de munte și invers, tot pentru motivele ce am arătat mai sus.

1. Arendările să se facă prin oferte simultane atât la județ cât și la Direcțiunea Economiei Vânătorului.

2. Toată bucătăria formelor să se facă la județ fie de Comisia Județeană, fie de Inspector, cu avizul Comisiunii Județene. Ofertele și contestațiile primite la județ să fie centralizate la Direcțiune sub formă de tablouri.

3. Aprobările definitive și contestațiile să fie judecate de Direcțiunea Economiei Vânătorului, cu avizul conform al delegației permanente a consiliului vânătoarei, organ care prin compunerea sa a fost și tre-

Cel mult așteptați...

5. Arenzile ce s'ar obține prin aceste arendări ar fi foarte mici, căci s'ar influența organele locale, chemate să facă estimăția lor, prin intervențiile amatorilor locali, cari vor căuta să obțină o arendare pe un preț derizoriu, așa cum rezultă din experiența trecutului.

6. Societățile sau vânătorii cu reputație mare de ocrotitori și organizatori de terenuri model de vânătoare, ar fi lăsați la discreția organelor locale, unde de cele mai multe ori criteriile de selecționare a arendașilor nu sunt acelea care trebuie să primeze la alegerea lor.

Ei vor avea de luptat cu toate intervențiile cari vor tinde la îndepărtarea lor fie de la terenurile în cari au sacrificat timp, pricepere și bani, fie de la obținerea unor terenuri în care sunt dispuși a face în viitor asemenea sacrificii.

Este drept că actuala lege poate fi criticată pentru centralizarea excesivă a arendărilor în Capitală, dar o soluție intermediară rezultată din experiența a peste 20 ani de aplicare a legii, o socotesc cea mai bună.

Dacă în adevăr se intenționează a se modifica legea de protecție a vânătorului și reglementarea vânătoarei cred că soluția cea mai bună ar fi următoarea:

buie să fie și în viitor, un organ imparțial și condus numai de interesele ocrotirii vânătorului și nesupus nici unei influențe de altă natură.

Ca o garanție în plus de imparțialitate s'ar putea admite ca cei nemulțumiți de hotărîrea Direcțiunii dată în condițiile de mai sus, cazuri cari vor putea fi foarte rare, să poată apela la hotărîrea Consiliului superior al vânătoarei în plenul său.

* * *

Fiindcă vorbesc astăzi de arendări, voi vorbi despre o obiecțiune care s'a ridicat și în trecut și se ridică și astăzi.

Se obiectează că prin arendări se împiedică vânătorii săteni locali de a vâna.

La prima vedere obiecțiunea ar pare dreaptă.

Analizând însă problema vedem, că ea nu este întemeiată, fapt ce voi căuta a dovedi mai jos.

De obicei într'o comună sunt 5—10 vânători legali, adică vânători cari să exercite vânătoarea în conformitate cu legea și cu principiile unei vânători corecte. Or este nedrept ca acești 5—10 vânători să vâneze fără nici o cheltuială pe terenurile a 4—500 locuitori, cari nu au nici un profit din aceasta, pe când prin arendare, arenda merge în bugetul comu-

nei pentru a se satisface nevoi de interes obștești, care folosesc tuturor proprietarilor. Din arenze s'au construit biserici, s'au făcut poduri, șosele, etc. cari folosesc tuturor.

Nu este drept ca o minoritate, care de cele mai multe ori face din vânătoare un mijloc de câștig, să profite în acest scop de terenurile majorității fără nici o cheltuială.

Pe de altă parte educația vânătoarească a sătenilor este mult înapoiată și dorința de câștig face ca vânatul să fie destinat până la ultima expresie spre dauna economiei generale vânătoarești a țării.

Deși cele ce arăt mai sus sunt juste, totuși nu trebuie împiedecat vânătorul sătean de a exercita vânătoarea. El trebuie educat și transformat și el în vânător corect. Sunt regiuni, în special în Ardeal, în care vânătorul sătean este un tot așa de bun ocrotitor ca un vânător intelectual, și aceasta se datorește educației ce a căpătat din contactul cu vânătorii intelectuali.

Pentru a se ajunge la acest rezultat și pentru a face să dispară obiecțiunile ce se aduc arendașilor propun următoarea soluțiune:

Fie în lege, fie prin deciziune ministerială, să se pună în arendarea terenurilor comune, comunale sau composesorale, clauza contractuală că arendașul par-

ticular sau societate, este obligat a defalca din terenul arendat o suprafață oarecare, suficientă pentru ca vânătorii săteni corecți din comuna respectivă, având permisele legale, să poată vâna.

Acest teren să fie pus în mod gratuit la dispoziția sătenilor vânători, cari să exercite vânătoarea sub supravegherea și îndrumarea arendașului (societate sau particular), cu obligația de a respecta în totul legea și principiile de ocrotire. Vânătorul sătean astfel îndreptățit a vâna să piardă acest drept dacă calcă legea, sau vânează în mod distructiv și în afară de regulamentul de vânătoare ce se va stabili pentru acest teren, sau braconează pe terenuri străine.

În acest mod se dă posibilitate vânătorului sătean să vâneze pe terenul comunei sale fără cheltuială și în mod legal, i se face educația vânătoarească făcând din el un vânător corect și se creiază o situație avantajoasă arendașului principal, care în acest mod este scutit de braconajul vânătorilor din comună, cari neavând terenuri, împinși de pasiunea vânatului, nu respectă legea și terenul arendat.

Pe de altă parte arendașul în acest mod își atrage simpatia vânătorilor săteni, cari la rândul lor vor căpăta foloase prin o educație vânătoarească corectă, iar organizația generală vânătoarească va folosi prin educarea vânătorilor săteni.

DIN LITERATURA STRĂINĂ

H. RIDER HAGGARD: ALLAN QUATERMAIN POVESTEȘTE *)

Capitolul I.
Gobo face grevă.

Intr-o zi — era cam după o săptămână de când Allan Quatermain mi-a povestit întâmplarea lui cu „Cei trei lei” și cu mișcătoarea moarte a lui Jim-Jim — ne întorceam amândoi spre casă după o vânătoare de fazani. Quatermain avea un teren de vânătoare cam de două mii de acre, în jurul conacului pe care și-l cumpărase în Yorkshire, dintre care peste o sută de acre era pădure. Era în doilea an de când se mutase în moșioara lui și arendase terenul, și deja i-a reușit să aibă un frumos număr de fazani, deoarece Quatermain era un sportiv multilateral și îi plăcea tot atât de mult să tragă cu arma cu alică, ca și cu carabina grea de calibru 8. În ziua aceea eram trei puști, Sir Henry Curtis, bătrânul Quatermain și eu; dar Sir Curtis a fost obligat să plece pe la mijlocul după mesei, întrucât trebuia să întâlnească pe un angajat al său și să-i viziteze o fermă mai îndepărtată unde era nevoie să clădească o remiză nouă. Urma totuși să se întoarcă pentru masa de seară, și să aducă cu sine pe Căpitanul Good, deoarece Brayley Hall nu era decât la o depărtare de două mii de Grange.

Am avut parte de o vânătoare foarte frumoasă, cu toate că am bătut numai unele părți mai mărginașe din

teren. Cred, că am împuscat douăzeci și șapte de cocoși, un sitar și câteva potârniche, pe care le-am coborât din un pâlă măricel. Pe când ne întorceam spre casă am trecut pe lângă o spinărie îngustă și lungă, unde se țineau totdeauna sitari, și se mai găseau și unu-doi fazani.

— Ei! ce spui — zise bătrânul Quatermain — oară să batem și spinăria asta, pentru încheiere?

Am consimțit, și el chemă pe paznicul care era urmat de o mână de gonași, și îi dădu poruncă să bată spinăria.

— Foarte bine, domnule, — răspunse omul — dar s'a făcut întunec de abinele, și vântul a devenit furtună. Nu va fi ușor să împușcați sitari, dacă am ridica vreunul de aici.

— Domnia ta, Jeffries, să-ți bați capul să ridici din deșii sitarii — răspunse repede Quatermain, deoarece nu admitea să fie contrazis în lucruri în legătură cu vânătoarea — pe urmă împușcarea lor e treaba noastră!

Omul se învârti în călcăi și pleacă bombănind. Îl auzirăm spunând paznicului ajutor: „Stăpânul ăsta al nostru, nu zic, e om cumsecade și bun vânător. Dar dacă ucid un sitar pe lumina și în vântul acesta, să-mi spui cutu'!”

Cred, că și Quatermain îl va fi auzit, deși nu spuse nimic. Vântul se întărea cu fiecare minută ce trecea și pe când a început bătaia sufla ca din gură de tun. Eram așezat la capetul din dreapta a spinăriei, care făcea o ușoară curbă, iar Quatermain stătea la cel din stânga, cam la patruzeci de pași de mine. Întăiu trecu pe deasupra mea ca un bolid un cocoș de fazan, dus de vânt. L-am greșit net cu țeava dreaptă, și în viața mea nu am fost atât de mulțumit de mine însumi, decât când l-am oprit cu focul al doilea, deoarece acesta nu a fost un foc ușor. În lumina scăzută abea l-am zărit pe Quatermain făcând din cap un semn de aprobare, când în mijlocul frământării lăstărișului bătut de vânt am auzit strigătul gonașilor: „Cocoș în față, cocoș la dreapta”! Apei urmă o explozie de strigăte: „Sitar la dreapta”!, „Cocoș la stânga”, „Cocoș înainte”!

Am ridicat privirea și am descoperit un sitar, ca o

*) În lucrările scriitorului englez H. Rider Haggard, revine des figura lui Allan Quatermain. — E un „afrikander” pasionat, vânător, aventurier, care cutreeră lumi necunoscute și sălbatece, săvârșește fapte de armă uimitoare. Marea popularitate de care se bucură autorul a făcut și din acest erou al romanelor sale o figură populară. Îl prezentăm și noi cititorilor „Carpaților”, publicând traducerea unor capitole din romanul *Maywa's revenge*. În acest roman Allan Quatermain — care la bătrânețe s'a retras la o mică proprietate a sa din Anglia — povestește aventuri din Africa. Tovarășii lui de vânătoare îl ascultă cu plăcere, — sperăm că același lucru îl vor face și cititorii noștri.

umbră venind cu vântul în spate, ca o săgeată. În semi-întunec nu am fost în stare să-i urmăresc toate mișcările, cum zbura în zig-zag printre copacii rari și fără de frunze care se ridicau din spinărie; de fapt îl vedeam numai în clipele, când bătea din aripi. Iată, a trecut de mine — *bang*, și o bătae de aripi, — l-am greșit; *bang* de nou. De sigur, a căzut; nu! iată-l trecând mai departe la stânga mea.

— Cocos spre domniata! strigai și pașii repede câțiva pași, așa încât Quatermain să ajungă între mine și zarea de pe urmă a zilei care se stîngea, fiindcă voiam să văd, dacă îmi va „șterge ochii” amfitrionul meu. Știam că e un trăgător minunat, dar eram sigur, că sitarul acesta îl va incurca.

L-am văzut cum a ridicat arma, mărunțel și aplecat ușor înainte, și în clipa aceea am observat ieșind în zarea scăzută a cerului doi sitari; la dreapta lui cel pe care l-am greșit eu, celălalt la stânga lui.

În aceiași frântură de timp se ridică un nou strigăt „Sitar în față!” și privind pe deasupra spinăriei zării o a treia pasăre sus în văzduh, suflată ca o frunză cafenie tocmai pe deasupra capului lui Quatermain. Apoi a urmat cea mai frumoasă mică serie de focuri pe care am văzut-o în viața mea. Sitarul din dreapta sbura jos, nici zece yarzi deasupra lăstărișului, și Quatermain l-a luat cel dintâi fiindcă dintre toți trei sitarii aceasta i-ar fi dispărut mai curând. Într'adevăr, nimenea dacă nu ar fi avut ochii lui de șoim, nu ar fi putut ochi acest sitar. El însă îl văzu destul de bine, ca să-l coboare la pământ ca pe o piatră. Apoi sucindu-se repede trase în a doua pasăre la o distanță ca de patruzeci și cinci yarzi și o doborî. În vremea aceasta sitarul al treilea îi ajunsese aproape deasupra capului, zburând foarte sus, dus dela spate de vânt, sus, cred, la o sută de picioare sau poate și mai bine. L-am văzut petrecându-l cu ochii în vreme ce își deschise arma, scoase cartușul din dreapta, strecură unul plin, sucindu-se în vremea aceasta după sitar. Între timp sitarul ajunge la aproape cincizeci de yarzi dela vânător, ca o săgeată. Ridicând arma, trase și — țintaș neîntrecut —, lovi pasărea. O nouă răbufneală de vânt luă sitarul mort și îl duse înainte ca pe o frunză smulsă din un stejar, astfel încât căzu la pământ departe ca la o sută treizeci de yarzi, și mai bine.

— Să-mi spui adevărat, Quatermain — îl agrăii când ieșiră din goană bătaiașii — adeseori faci asemenea isprăvi?

— Ei bine! — zâmbi sec — ultima dată, când a trebuit să descarc trei focuri atât de grabnic, era vorba despre alt vânat... ceva mai mare. Erau elefanți. I-am ucis pe toți trei, cum au căzut sitariiăștia. Deosebirea e, că de data aceia era aproape să se întâmple invers; adică să mă omoare ei pe mine. Nu a fost glumă!

În aceea clipă sosi paznicul:

— S'a potrivit, domnule, să lovești pe careva dintre sitari?, întrebă cu aerul omului care nici decât nu așteaptă un răspuns afirmativ.

— Da, Jeffries — răspunse Quatermain; pe unul îl vei găsi la liziera tufișului, pe celălalt colo la vre-o cincizeci de pași, lângă arătura din stânga...

Paznicul se întoarse mirat ca să caute cei doi sitari, când Quatermain îl rechemă.

— Stai puțin, Jeffries, zise. Vezi colo, ca la o sută patruzeci de yarzi copacul cela ciung? Acolo trebuie să zacă al treilea sitar, în dreptul lui, cam la șasezeci yarzi înspre câmp.

— Mi se pare, murmură Jeffries îndepărtându-se, că asemenea treabă nu am mai văzut, în viața mea.

După aceasta am pornit spre casă, și la timp potrivit a sosit pentru masă Sir Henry Curtis și Căpitanul Good, acesta din urmă în un costum de gală strămt și foarte ornamental. Îmi aduc aminte, că vesta îi era decorată cu cinci nasturi roșii de coral.

A fost o masă foarte plăcută. Bătrânul Quatermain era în vervă, încântat, mi se pare, de amintirea victoriei lui asupra lui Jeffries, neîncercătorul. Good de asemenea avea la îndemână o multime de istorisiri. Ne-a povestit o istorie miraculoasă, despre o vânătoare a lui de ibex în Kașmir. Dupăcum ne-a arătat Good, patru zile în șir, dimineața și seara s'a căznit să apropie un pâlă de ibex. În sfârșit, în dimineața celei de a șasea zi, a reușit să ajungă la distanța bătaii de carabină. Pâlăcul consta din un splendid berbec, cu coarne atât de lungi încât mi-e

teamă să scriu aici măsura lor, și din cinci sau șase oi. Good se târâse anevoios pe burtă, căutând acoperământ după stânci, până a ajuns la vre-o două sute de yarzi depărtare, apoi așeză în spata berbecului musca armei. În această clipă însă, se întâmplă ceva neprevăzut. În vârful unui munte apropiat apărură figura unui indigen, care hoinărea pe acolo. Oile s'au întors deodată, și sărind peste niște stânci, dispărură din ochii lui Good. Berbecul cel bătrân însă luă o altă direcție. În fața lui se găsea o crăpătură de stâncă largă de cel puțin treizeci de picioare. Luă avânt și sări. Pe când era în aer, Good trase și îl lovi mortal. Berbecul făcu în săritură o întorsătură completă așa încât ajunse cu coarnele în contra buzei de stâncă de dincolo, și rămase atârnat. Acolo a stat, mort, până a încunjurat Good pe departe prăpastia, și aruncând de sus cu istețime un lasso l-a putut scoate, ca pe un pește în undiță.

Această istorisire a agitatei întâmplări a fost primită de o neîncredere nemeritată.

— Ei bine, camarazi! Dacă domniile voastre nu vreți să credeți că povestirile mele sunt adevărate — după cum ceea pe care v'am spus-o cuprinde sfântul adevăr —, poate careva dintre voi va putea să ne spună una mai bună. Eu nu am să cercetez dacă e adevăr sau fantezie. — Și Good se cufundă într-o tăcere plină de demnitate.

— Acum, Quatermain — intervenii eu — nu te lăsa hătut de Good. Să ne spui cum ai ucis cei trei elefanți, de care pomeneai îndată după ce ai împușcat sitarii.

— Bine, — zice Quatermain sec, cu o scântee strângărească în ochii lui cafenii —, e o treabă foarte anevoioasă să iei și să ții urma lui Good. Într'adevăr, dacă nu am ținea minte aceea girafă în plină goană, pe care — îți amintești Curtis — am văzut-o cum a dat-o peste cap Good la trei sute de yarzi cu carabina Martini, ar trebui să spun, că și această întâmplare e o poveste imposibilă.

Aici Good ridică privirea, cu un aer de indignată inocență.

— Totuși — își începu lungă povestire Quatermain, ridicând și aprinzându-și luleaua — dacă vreți, fărtaților, am să vă torc caerul unei istorisiri. În careva dintre seriile trecute v'am vorbit despre cei trei lei, și despre felul cum leaica a terminat cu bietul meu „voorlooper” Jim-Jim, boy-ul, pe care l-am îngropat apoi în sacul de pâine.

După această întâmplare m'am gândit, că ar fi bine să mă odihnesc puțin, și astfel, ajungând să cunosc un om cu minte speculativă, m'am hotărât să deschidem o prăvălie în Pretoria, întemeiată pe strict principiu de plată în bani gata. Înțelesul nostru a fost, ca eu să găsesc capitalul, iar el să aducă experiența lui comercială. Tovărășia noastră nu a avut viață lungă. Buriul refuzau să facă cumpărături în numerar, și după un răstimp de patru luni tovarășul meu a rămas cu capitalul iar eu cu experiența. După această încercare am ajuns la convingerea, că nu sunt făcut să fiu negustor și mai având în buzunar patru sute de lire sterline, mi-am trimis copilul, pe Harry, la o școală în Natal, și cumpărând din banii ce mi-au mai rămas echipamentul trebuitor, am pornit în o expediție mare.

De data aceasta m'am hotărât să intru mai adânc în spre interiorul Continentului African, decât am făcut-o înainte; de aceia în schimbul alor câteva lire m'am imbarcat pe un bric comercial, care făcea ruta între Durban și Delagoa Bay. Dela Delagoa Bay am pornit spre interior, întovărășit de douăzeci indigeni care îmi duceau lucrurile, cu gândul să cârmesc spre nord, în direcția Limpopo, înaintând paralel cu coasta, la o depărtare dela aceasta ca de o sută cincizeci mile. În cele douăzeci de zile dela începutul drumului nostru, am suferit mult de febră, adevărat au suferit oamenii mei, deoarece eu scot că sunt imun față de febră. Îmi dădea multă trudă îndatorirea mea de a procura carne pe seama expediției noastre, deoarece, deși regiunea pe care o traversam era foarte rar populată, nu se găsea pe acolo decât extrem de puțin vânat. De fapt în tot acest răstimp abea am putut împușca animal mai mare decât antilope de apă**), și după cum știți carnea antilopei de apă nu este o hrană prea aleasă. Apoi, în ziua a douăzecea am ajuns la malul unui râu mărișor, numit Gonoro. Am trecut râul și am luat direcția spre un lung șir de munți, a căror creste

**) Waterbuck—Cobus ellipsiprymnus.

albăstriei le puteam zări în orizontul îndepărtat asemenea unor umbre șterse. Cred, că acești munți sunt continuarea masivului Drakensberg, care ținește coasta Natalului. Din acest masiv iasă un pînten uriaș vre-o cincizeci de mile spre coastă, sfârșindu-se abrupt într'un pisc înspăimîntător. Acest pînten de munți, după cum am constatat, despărțea teritoriile alor doi șefi de trib, cu numele Nala și Wambe. Teritoriul lui Wambe era spre nord, cel al lui Nala în partea dinspre sud. Nala domnea asupra unui trib de Zuluși corciți, numit Butiana, iar Wambe asupra unui trib cu mult mai numeros numit Matuku, care prezintă lămurite caracteristici de rasă Basutu. Oamenii din aceste triburi au la casele lor uși și cerdacuri, prelucra perfect pieile, și sunt îmbrăcați în haine, nu numai în cingători de brâu. Pe vremea aceea, Butiana erau în o oarecare măsură supuși tribului Matuku, de când, înainte cu vre-o douăzeci de ani, au fost atacați de Matuku, au fost trecuți prin un masacru sângeros și doborâți la pământ. Tribul Butiana începea acum să se ridice de nou și, după cum vă puteți imagina, nu iubeau prea mult pe Matuku.

Pe când înaintam mi s'a spus că ar fi mulți elefanți în pădurile dese care se întind pe coastele și la poalele munților care mărginesc teritoriul lui Wambe. De asemenea am auzit știri foarte rele despre acest șef de trib, care își avea reședință într'un Kraal*** de pe povârnișul muntelui, care era atât de bine fortificat încât în mod practic era inexpugnabil. Mi s'a spus, că Wambe era cel mai crud șef din aceste părți ale Africei și că a ucis cu o deosebită cruzime o întreagă partidă de Englezi, care înainte cu vre-o șapte ani a intrat în regiunea lui ca să împuște elefanți. Acești Englezi aveau cu ei călăuză pe un vechi prieten al meu, John Every, și de multeori am fost cuprins de tristețea aducându-mi aminte de năpraznica lui moarte. Cu toate acestea — cu voia sau fără voia lui Wambe — m'am hotărât să vânez elefanți în acest teritor. Nu mi-a fost niciodată frică de indigeni și nici nu aveam în gând ca de data aceasta să-mi arăt dusmanului penele albe. După cum știți și voi, camarazilor, eu sunt o lecută fatalist, și astfel am ajuns la concluziunea, că dacă e dat ca acei Wambe să mă trimită să mă întâlnesc cu vechiul meu prieten John Every, am să merg, și cu asta se va fi terminat toată povestea. Deocamdată eu aveam în gând să împușc elefanți, în deplină seninătate.

În ziua a treia dupăce am văzut piscul cel înalt, ne găseam sub umbra lui uriașă. Ținând drumul pe lângă râul care șerpuia prin păduri la poalele piscului, am ajuns în țara înfricoșatului Wambe. Acest lucru nu s'a întâmplat însă fără de o oarecare diferență de opinie dintre mine și oamenii care mă însoțeau, deoarece, când am ajuns la locul în care presupuneam că se întinde hotarul lui Wambe, acești oameni și-au descărcat poverile, s'au așezat pe pământ și au declarat hotărît, că ei nu mai merg nici un pas înainte. M'am așezat și eu și am început să discut cu ei, înfățișându-le pe cât am fost în stare, convingerile mele fatalistice. Dar nu am reușit să-i fac să vadă lucrurile în aceiaș lumină. — „Acum — ziceau ei — pieile lor sunt întregi; dacă însă vor intra în țara lui Wambe, fără învoirea acestuia, în curând vor fi ca o frunză mâncată de apă. E lucru cuminte din partea mea să le spun, că dacă se va întâmpla așa, va fi voia Ursitei. Da, Ursita se plimbă dealungul și dealatul țării lui Wambe, dar până când ei vor rămâne pe din afara acestei țări, nu se vor întâlni cu Ursita“.

— Bine, mă adresați lui Gobo, conducătorul oamenilor mei; și ce aveți de gând să faceți?

— Avem de gând să ne întoarcem la coastă, Macumazahu, — răspunse insolent.

— Asta vă umblă prin cap? mă răstii, fiindcă mi se vărsase fierea. La toată întâmplarea, stimate domn Gogo, tu și câțiva din tovarășii tăi, nu au să ajungă niciodată la coastă. Uită-te aici, prietene, — și zicând aceste mi-am luat carabina și m'am așezat liniștit cu spatele la un copac gros — acum am terminat să mănânc de amiază, și nu am nimic contra ca să-mi pierd ziua de azi aici. Dacă tu, sau oricare din oamenii tăi face un singur pas către coastă, trag în tine, și în cel ce pleacă. Si voi știți, că gloantele mele nu au obiceiul să meargă alături.

Gobo strânse în mână lancia pe care o purta — spre norocul meu, toate puștile erau adunate lângă copac —,

apoi se întoarse ca și când ar voi să plece. Ceilalți oameni își ațintiră asupra lui ochii, încordați să vadă ce se întâmplă. M'am ridicat, am îndreptat carabina spre el și deși luase o vitează atitudine de nepăsare, am observat, că toată vremea arunca priviri nervoase spre mine. Când s'a îndepărtat vre-o douăzeci de yarzi, i-am grăit foarte liniștit:

— Acum, Gobo, întoarce-te, sau trag.

Recunosc, că asemenea acțiune din partea mea era una îndrăzneată. Nu aveam nici un drept să-l ucid pe Gobo sau pe altcineva, din cauza că ei refuzau să riște moartea intrând pe pământul unui șef dușmănos. Dar am simțit, că dacă voiam să-mi păstrez autoritatea, era cu desăvârșire necesar să împing lucrurile până la ultima extremitate, chiar dacă ar trebui să-l omor. Astfel stăteam acolo, fioros ca un leu, ținând îndreptată carabina drept în coastele lui Gobo. Atunci Gobo, simțind că situația a devenit fierbinte, cedă.

— Nu trage, Boss, urlă ridicându-și spre cer mâinile. Am să merg cu tine.

— Cred și eu că ai să vii, fi răspunsei liniștit. După cum vezi Ursita se plimbă și în afara hotarelor lui Wambe, tot așa ca și în lăuntru lor.

După aceasta nu am mai avut nici o scârbă, fiindcă Gobo era vâtaful lor, și când s'a năruit Gobo, s'au năruit și ceilalți. Fiind astfel restabilită armonia, am trecut granița, și a doua zi am început să vânez cu toată râvna.

(Va urma).

TABEL

cu numerotarea alicelor după proveniență și diametrul în milimetri

Diametrul in mm	No. metric internățional No. de Paris No. German	Englez No.	Austriac No.
5	0000	AAA	1
4,75 (4 ³ / ₄)	000	AA	2
4,50 (4 ¹ / ₂)	00	A	4
4,25 (4 ¹ / ₄)	0	BBB	5
4	1	BB	6
3,75 (3 ³ / ₄)	2	B	7
3,50 (3 ¹ / ₂)	3	2	8
3,25 (3 ¹ / ₄)	4	3	9
3	5	4	10
2,75 (2 ³ / ₄)	6	5 ¹ / ₂	11
2,50 (2 ¹ / ₂)	7	6	12
2,25 (2 ¹ / ₄)	8	8	14
2	9	9	15

TABEL

indicând bătaia maximă a alicelor

Alice	Bătaia maximă	Corespunde cu un unghiu de tragere
2 mm	170 metri	16°
2 ¹ / ₂ mm	210 "	
3 mm	245 "	18°
3 ¹ / ₂ mm	280 "	
4 mm	315 "	19°
5 mm	380 "	
Glonț sferic cal. 16	990 "	
cal. 12	1060 "	25°

*** Sat întărit cu palisade, etc.

DISCUȚII

I.

La „O măsură greșită”

Primum din partea d-lui V. Negrilă, Președintele „Federației vânătorilor și protectorilor de capre negre din România” următoarea adresă:

Domnule Director!

Vă rog să binevoiți a publica prezentul răspuns al subsemnatului referitor la articolul „O măsură greșită” din Nr. 1/1946 al Revistei „Carpații”.

Întâiu de toate trebuie să fac constatarea, că articolul susmenționat cuprinde unele inexactități fundamentale.

Nu este adevărat, că „s'a mai întâmplat înainte cu 2 ani o asemenea prelungire a epocii de vânăre a caprelor negre”. Adevărat este că și în anul 1944/45, adică acum un an, s'a aprobat prelungirea epocii de vânăre.

Nu știu, dacă prelungirea pentru 1943/44 s'a dat la dorința și la vre-o presiune străină. Dar cred că adevărat însă este, că în fiecare an, adică și în anul 1943/44, Federația Protectorilor și Vânătorilor de Capre Negre din România a intervenit pentru prelungirea epocii de vânăre, și Direcțiunea Ec. Vânatului a dat această prelungire la intervenția în scris a Federației.

Afirmația ca pe la Anul Nou al anului 1944 în gara Brașov ar fi fost „stărvurile înghețate a unui mare număr de capre negre” — nu poate corespunde realității, întrucât eu ca brașovean și ca președinte al Federației Prot. și Vânător. de Capre Negre n'am nici o cunoștință de aceasta.

Firește deci, concluzia articolului de mai sus, bazată pe premise false, nu poate să fie nici ea decât numai falsă.

Acum trec la fondul articolului.

Prelungirea pentru anul 1945/46 s'a dat to la intervenția subsemnatului, făcută în numele vânătorilor de capre negre din Țara Bârsei, și la cererea adresată Federației de Dl Dr. Simion Vulcu, fostul președinte al Federației și specialist recunoscut în materie de capre negre, care are în arendă terenurile de capre negre din masivul muntos al Retezatului.

Pentru această inițiativă și intervenție, subsemnatul îmi iau toată răspunderea mea morală ca vânător corect pentru toți vânători corecți, care vânează capra neagră numai cu dibul. Dacă cineva vânează necorect, să-și ia pedeapsa meritată. Acest lucru nu are nimic de a face cu decizia prelungirii epocii de vânăre a caprelor negre, căci știu foarte bine, și cred că o știu și autorul articolului susamintit, că numărul vânatului de capră neagră, ce poate fi împușcat, este în fiecare an limitat. În anul acesta la propunerea subsemnatului a fost redus cu 20% acest număr, știind că braconajul a crescut în ultimii ani pentru toate terenurile de capre negre. Ori fiind redus și limitat acest număr, îmi permit a întreba pe Dl autor al articolului, ce importanță și ce influență rea poate avea prelungirea epocii vânării asupra ocrotirii caprelor negre?

O știm cu toții că paza terenurilor de capre negre, lasă mult de dorit, este așa zicând inexistentă. Pe toată țara nu există decât 1 sau 2 paznici specialiști de capre negre, încolo terenurile sunt fără pază. Deci în astfel de împrejurări nu este oare mai bine ca epoca vânării să fie mai lungă, când repet și așa numărul de împușcat este limitat, că adevărații vânători corecți de capre negre, care cheltuesc pentru aceste terenuri, să poată ieși mai des în teren ca în felul acesta terenul să fie mai bine supravegheat și apărat de braconieri, ori preferă autorul articolului ca să iese mai bine braconierii în teren ca să se poa hrăni tăietorii de lemne de la munte în timpul iernii cu carne de capră neagră, după cum s'a putut constata acest lucru în mai multe rânduri și în diferite terenuri? Da, „hecatombe” zic și eu, dar nu din partea vânătorilor cu permise în regulă, ci din partea braconierilor, a căror activitate dezastruoasă trebuie suprimată cu orice mijloc.

Particularitatea vânătoarei de capre negre necesită mult timp și reclamă vreme bună, și de aceea din nou propun, ca epoca vânării caprei negre să fie prelungită pentru totdeauna la 4 și ½ luni pe an, căci din acest timp

cel puțin jumătate este vreme rea, când nu se poate vâna de loc. Afară de acestea mai amintesc, că iarna vânătoarea de capre negre este cu mult mai grea ca toamna, și sunt puțini aceia, ce pot suporta greutatea în legătură cu această vânătoare, pe lângă micul rezultat. Iar dacă există mai mulți dintre ceilalți, care nu sunt capabili de aceste mari eforturi fizice și vânătoarești, să nu-i invidieze pe cei ce își pot ajunge la un rezultat, care să le dea o adevărată fericire vânătoarească.

Direcțiunea Economiei Vânatului a înțeles foarte bine situația și ca atare a decis foarte bine în sens adevărat vânătoare, când a prelungit epoca vânării caprelor negre.

În concluziune repet încă odată, că îmi iau întreagă răspunderea morală pentru intervenția mea, care cu conștiința împăcată pot spune, că a fost bună și reclamată de motive adevărat vânătoarești.

De altfel observ, că pentru stabilirea exactă, dacă în adevăr s'au vânat „hecatombe” după data de 1. XII. 1945, am intenția a întreprinde din partea Federației o cercetare, constatând numărul caprelor negre împușcate înainte și după 1. XII. 1945.

Cu deosebită stimă

Președintele Federației Protectorilor și Vânătorilor de Capre Negre din România

Dr. Valer Negrilă

Articolul nostru din No. 1/1946, a avut darul să stârnească discuție și deci lămurire. Intervenția prietenului nostru, Dl Dr. Valer Negrilă, unul dintre cei mai calificați și mai scrupuloși vânători de capre negre, e o contribuție de mare preț. Îi mulțumim pentru ea. Lămurește în prim rând originea propunerii prelungirii epocii de vânătoare a caprelor negre în anii 1943—1946 — origine, pe care noi, din eroare de informație, o propuneam în altă parte. Dar mai ales aduce argumente.

Nu suntem de aceeași părere cu Dl Dr. V. Negrilă. Totuși admitem, că poate să aibă d-sa dreptate. Ne aducem fiecare argumentele, din care se vor putea trage concluzii și convingeri. Poate vom fi noi cei — nu învinși —, ci convinși; poate își vor revedea cei din cealaltă tabără opiniunea. De sigur păstrând cu toții aceleași vechi sentimente care ne-au unit și trebuie să ne unească până în capet.

În numărul trecut al revistei noastre am discutat pe puncte motivele pe temeiul cărora „Federația” a cerut prelungirea din sezonul acum trecut (1945/46). Nu vom repeta acele argumente, ci vom face numai câteva observări asupra celor cuprinse în scrisoarea de mai sus.

Dl Dr. V. Negrilă în prim rând invocă două corective, care ar face nedăunătoare vânărea caprelor negre prelungită și în lunile de iarnă:

1. Își ia răspunderea morală pentru vânătorii corecți, care vânează capra neagră numai cu dibul. În urmărire nu ar fi întemeiată învinuirea noastră, că în lunile de iarnă, când caprele negre sunt mai ales în pădure, sunt masacrate cu goana.

Așa ar fi, dacă vânărea caprelor negre s'ar face de toți vânătorii numai la apropiat. Dar avem oare vreun text de lege sau ordonanță etc., care să fixeze, că caprele negre nu e îngăduit, e oprit să le vâneze cu goana? Nu avem. Deci un vânător cu permis și teren în regulă, are dreptul să le vâneze cu goana. În schimb putem noi să afirmăm, că face un lucru neiertat, și să-l oprim? Evident: nu! Suntem siguri, că Dl Dr. V. Negrilă, și alții (între care se înșiră și modestul vânător de capre negre care scrie aici), nu au prin gând să vâneze la goană, și nu au făcut-o niciodată. Dar, (fără modestie), acesta e un rafinament al corectității vânătoarești, dincolo de hotarul care desparte pe „vânătorul corect” de cel „incorect”. Am vrea să auzim, dacă același angajament solemn și l-ar putea lua Dl Dr. Negrilă pentru toți vânătorii, care în cadrele legale, vânează capre negre. Ne îndoiim, că ar putea afirma că toți cei ce vânează iarna capre negre, au renunțat la metoda ușoară, fructuoasă și legală, de a vâna cu goană, ci fac numai splendidul sport, atât de greu și îngreunat de iarnă, al vânătoarei la apropiat.

Noi nu vedem deci temeinic acest corectiv prim.

2. În al doilea rând, Dl Dr. V. Negrilă ne întreabă, fiind limitat numărul de capre negre admis la împușcare, „ce importanță și ce influență rea poate avea prelungirea epocii vânătorii asupra ocrotirii caprei negre”?

Teza e foarte bine pusă: pe noi ne interesează în această discuțiune *ocrotirea caprei negre*. Mai ales după dezastruoasa diminuare din anii din urmă. Iată răspunsul la întrebarea care ni se pune.

Rămânând în ideea *ocrotirii* accentuată, necesară azi oare e preferabil să se impună *întreg* numărul de capre negre admis? Suntem *datori* să împușcăm acest număr?, așa, încât dacă el nu a fost atins, e indicat să fie prelungită epoca, pentruca necondiționat să fie ucis numărul de capre negre admis?

Numărul admis e unul maximal, nu unul obligator. Dacă am da o altă interpretare acestei îngrădiri, ar trebui să se admită de D. E. V. o cerere pe care ași face-o în sensul următor: În terenul X mi s'a admis să împușc 4 tauri de cerb. Nu i-am împușcat, fiindcă am fost bolnav în sezon, sau am fost împiedecat de alte treburi (sau — spun — că nu i-am *impuscat* fiindcă i-am greșit). Eu am dreptul să *impusc* acolo 4 cerbi. Deci D. E. V. să-mi îngăduiască să-i împușc în Februarie.

Cred, că nu mi s'ar admite această cerere, întemeiată și încadrată de altfel perfect în argumentația făcută în scrisoarea de mai sus.

Dar, acceptând această teză, de ce am mai fixa în general epoca de vânătoare pentru vânatul, care poate fi împușcat numai cu o îngăduire care limitează numărul? Așa: cerb, căprior, capră neagră. Mai ales când e vorba de masculi, cari nu poartă în ei pui, nici nu alăptează etc. Ar fi perfect rațional să spui: ai dreptul să împuști 5 țapi în terenul cutare; e treaba d-tale când îi împuști fiindcă din punct de vedere al numărului scos din teren 5 e tot 5, fie primăvara, fie vara, toamna sau iarna!

Dar sunt considerenții de ocrotire, care *impun* limitarea în timp, chiar și pentru vânatul ce se împușcă cu permis limitativ, și acelea sunt valabile și pentru capra neagră.

Deci nici această restricție — corectiv nu e de natură să ne convingă.

În fine se aduce iarăși argumentul pazei, care lipsește azi, și e suplinită prin excursiile de iarnă ale vânătorului însuși. În numărul trecut am combătut acest argument. Nu repetăm. Doar insistăm, că lipsa de pază actuală *nu* e corectată prin mijlocul propus, ci prin cel natural și apropiat: instituirea pazei, care a lipsit în anii din urmă. Societățile și particularii, care au terene de capre negre să angajeze iarăși paznicii, să fie obligați să facă aceasta.

Care e piedeca, pentru care nu ar putea-o face? Și până când ar exista o asemenea piedecă (pe care noi nu o cunoaștem)? Ar însemna, ca de acum înainte, terenele de capră neagră să fie lăsată doar în paza vânătorului. Or, știm, ce ar însemna aceasta!

E de discutat, dacă *în vreme de belșug*, deci nu ca cea de azi, când o severă ocrotire se impune, ar fi rațional sau nu să fie prelungită epoca de vânătoare la 4½ luni, — de dragul vânătorilor. Nu am fi nici noi „invidioși”, care ne-am opune. Dar acest caz nu e în discuțiunea noastră actuală, încât noi vorbim *pro hic et nunc*, dacă azi, când avem un dezastru în caprele negre, e compatibil cu ideea și porunca de ocrotire, să se dea ocazie vânătorilor să împuște mai multe capre negre, prelungind *exceptional* epoca normală de vânare a lor. Nu vedem posibil decât un răspuns negativ.

Sperăm cu tot dinadinsul, că acest amical schimb de vederi va îndemna și pe alți cunoscători ai materiei să își spună cuvântul. Așteptăm în special cuvântul prietenului nostru d. Vulcu, reputat cunoscător al materiei, care — dupăcum vedem din scrisoarea de mai sus — ar reprezenta teza contrară nouă. D-sa, și alți vânători, au la îndemână acum două rânduri de argumente; le pot combate. Și poate ne vor convinge.

Dacă se va continua, cum am dori, această discuțiune, poate vom mai lua cuvântul și noi.

Până atunci: toată încrederea noastră în bunele intențiuni al „Federației” și ale conducătorilor ei, și toate amicitiiile noastre Dlui Valer Negrilă.

„C”.

II.

La „Măsură fără rost”

„Mă rog frumos”, să nu fie cu supărare, dar mă simt nevoit, ca să-l contrazic pe Dl S. Vulcu, Sebeș, în privința celor susținute de D-sa, în articolul cu titlul de mai sus. („Carpații” No. 11—12, 1945). E vorba de epoca în care să fie admisă împușcarea căprioarelor.

Nu am onoarea, de a-l cunoaște personal pe Dl Vulcu, dar îmi este prea bine cunoscut, în urma lucrărilor ce a publicat în paginile revistei noastre și cu care și-a câștigat stima și recunoștința cetitorilor. Și tocmai de aceea sper, că dacă ne găsim acum — doi vânători bătrâni — discutând despre o problemă vânătoarească, din aceasta nu se poate isca nici o supărare.

Astfel fiind, cred că putem intra „in medias res”, fără mult înconjur.

Nu ar fi bine, susțin, dacă s'ar împușca căprioarele în lunile Iulie—Septembrie. Cam pe la 15 Iulie începe gonița. Iezii atunci, deși mici, sunt părăsiți de mama lor, căci domnia ei pleacă în voiaj de nuntă. Pădurea în acel timp, este verde-deasă, oferind scut și hrană îmbelșugată. În realitate, capra vine din când în când, ca să-și vadă iezii, dar de altfel, în tot timpul goniței umblă singură, respectiv în tovărășia țapului. Sunt sigur, că în acest timp mulți dintre iezi cad pradă răpitoarelor. M'am mirat adesea, de această măsură a naturii și nici nu o înțeleg pe deplin, dar așa este și noi nu o putem schimba.

Cunoscând aceasta, vedem însă, că despre o căprioară, pe care o vedem umblând în acel timp al anului, fără ied, nici decum nu putem să știm, dacă este stearpă, vâtuie, sau dacă are ascunși undeva în desiș tainic 1, sau 2 iezi. Deci atunci, la nici un caz nu putem împușca căprioare, căci iedul, care va putea el să hălăduiască timp de vre-o lună și fără mama lui, după aceea, va avea neapărat nevoie de ea. Cred că nu trebuie să mai arăt și pentru ce.

În ce privește „stearpa”, este o problemă mult mai complicată, decât s'ar crede. *Nimeni* nu poate afirma despre un vânat femelă, dacă este sterp, sau nu, decât *eventual* acela, care se găsește în tot timpul anului pe teren și cunoaște vânatul, exemplar cu exemplar, apoi, mai este și foarte bun cunoscător în materie. Astfel, nu risc să supăr pe nimeni și nici să exagerez, dacă afirm, că pe lângă împrejurările dela noi, nu există asemenea vânător, fie el „sportiv”, fie paznic. Căci, chiar dacă am avut posibilitatea să observăm în decursul unui an întreg — umblând mereu fără vițel, sau ied — o ciută, sau o capră și suntem siguri, că nici într'un caz nu am încurcat-o cu alta; nici atunci nu putem să știm, dacă este într'adevăr stearpă, căci nu putem să știm, dacă nu și-a lepădat sarcina din vre-o cauză, care poate să fie boală trecătoare, accident, sau fiindcă au alungat-o ore întregi, cine știe ce dulăi. Tot așa nu putem să știm, dacă puilul nu i-a fost ucis de vre-un braconier, animal răpitor, sau câine, etc. Ar trebui deci — dacă ar fi posibil — să observăm aceeași ciută, sau capră, cel puțin timp de 2 ani consecutivi, ca să putem afirma, că nu mai este element de prăsilă.

Apoi, chiar dacă avem pe teren o asemenea stearpă, trebuie să știm, că tocmai ciuta și capra bătrână sunt acelea care conduc ciopoarele, iar nici decum cerbil, sau țapii. Sterpele sunt deci elemente foarte utile, care deși nu reproduc, dar datorită experiențelor adunate în decurs de ani mai mulți și în urma vigilenței, scapă de primejdii tocmai elementele de reproducție.

Așa fiind, e inutil să urmărim sterpele, iar dacă e vorba, ca să împușcăm și câteva căprioare, aceasta putem face mai ușor și mai corect în Noembrie—Decembrie, când sunt adunate în ciopor, deci le putem compara între ele și putem alege pe aceea, care pare a fi cea mai pipernică. Desigur, va trebui să deosebim și sexele, ceea ce nu e lucru mare, pentru un vânător cu oarecare experiență și cu „ochiu”.

Impușcarea vânatului femelă, nu e problemă simplă și nici decum nu trebuie să fie lăsată pe seama vânătorului, care abia își „consumă” primul permis de vânătoare, doar în cazul, dacă este condus de altul, mai în-căruntit.

Atâta pe scurt, căci am mai scris despre aceasta și mai ales, precum foarte bine spune Dl Vulcu, deocamdată

nu avem câprioare de împușcat, ba ne putem numi norocoși, dacă peste câțiva ani, vom mai avea astfel de vânat. Asta era discuția. Acum îmi umplu paharul, îl închin D-lui Vulcu și zic: *Pro pace, ex!*

C. A. V. Popescu

III.

Nouă decizii ministeriale referitoare la vânătoare

Publicăm în altă parte unele importante decizii ministeriale recente, care interesează vânătoarea și organizarea ei. Ele reflectează vederile dlui Ing. cons. silvic Aurel Comșia, care după cum am anunțat și noi, a revenit în fruntea D. E. V. Considerând importanța lor, atragem deosebită atențiune asupra lor, și credem de bine să le examinăm și noi, în unele dispozițiuni ale lor.

1. Prin deciziunea din 28 Ianuarie 1946 (No. 157, M. O. No. 29 din 4. II. 1946) se revine la sistemul vechiu în ceea ce privește societățile de vânătoare: Societățile de vânătoare trebuie să aibă personalitate juridică, conform Legii persoanelor juridice. Apoi se admite în cazuri excepționale crearea de „Asociații vremelnice de vânătoare”.

Înființarea acestora din urmă e prevăzută numai în cazuri cu totul excepționale și în scop bine determinat, de colonizare și redresare și cu obligațiuni în acest sens. Ele pot avea cel mult 12 membri cotizanți și au o durată egală cu ceea ce contractul de arendare. Aprobarea înființării acestor asociațiuni se face de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, după referatul bine motivat al Inspectorului de vânătoare și cu avizul favorabil al Consiliului superior al vânătoarei.

În asemenea condiții, aceste asociațiuni au caracterul și scopul unora de ocrotire și de răspândire sau colonizare a unor specii de vânat și foarte puține pot fi considerate ca asociațiuni pentru a înlesni membrilor vânătoare. Aceasta, de sigur, presupunând, că se vor executa serios și corect condițiunile scrise în deciziune. Aceasta cu atât mai mult, cu cât existența lor e limitată la durata contractului de arendare. Or, în limitele unui contract de arendare obișnuit, cu greu va scoate și roade cel ce colonizează sau „lărgeste zona” cerbilor, caprelor negre, a fazanilor, etc. După terminarea acestei epoci de sacrificii, asociația vremelnică a dispărut fără să aibă posibilitate a-și prelunge existența, fiind ea atârnată de un program, pe care l-a îndeplinit deja. Deci terenul intră în folosința fie a unui arendaș particular, fie în ceea ce a unei societăți — persoană juridică, cu un mare număr de membri.

Cu îngrădirile acestea, credem, că foarte puține „asociații” vor lua ființă. Pe cele care se vor înființa (și își vor îndeplini îndatoririle), le felicităm de pe acum, ca asociații de jertfă, pentru binele vânătoarei noastre.

Societățile — persoane juridice, au avantajul unei mai precise organizații juridice, dar au marele desavantaj, că necesită un număr mare de membri, excesiv de mare pentru cele mai multe reale necesități și camaraderii, apoi, că sunt supuse unor forme de înființare și funcționare și unor controluri, cari pot deveni sicanatorii. S'a făcut experiența în trecut, și — credem — nu spre mulțumirea vânătorimii. Noroc, că organele de îndrumare și tutelare prevăzute în Legea persoanelor juridice au cam neglijat societățile de vânătoare...

Deci rămânem, real, cu societăți de vânătoare cu un foarte mare număr de membri, și cu arendași singuratici. Golul e prea mare! Tot experiența ne-a arătat, că în materie de redresare a terenelor de vânătoare, cele mai bune rezultate le-au dat micile tovărășii (2—3 vânători), recunoscute și nesperate de condiții ca cele dela „asociațiile vremelnice”, și cu posibilități de prelungire a contractelor care expiră. Acum aceste tovărășii vor dispărea, sau vor ființa mai departe — camuflete. Și, credem, că acesta din urmă va fi cazul.

2. Tot în numărul 29 din 4. II. 1946 al M. Of. a apărut deciziunea 604 din 19. I. 1946, prin care se fixează epocile de vânătoare pentru anul 1946/1947. Sunt precis cele din anul 1945/1946. Ne oprim la o chestiune. În permisul de vânătoare și acum și în epocile fixate pentru 1946/1947, se spune, că rășii pot fi vânați tot anul. În schimb, după cât știm, încă nu a fost anulată dispoziția prin care rășii au fost declarați „monumente ale naturii” și vânărea lor

a fost cu desăvârșire oprită. Cu toate că rășii s'au împușcat simțitor la noi, considerând marile daune, pe care le fac în cerbi și câprioare, am socotit excesivă opreliștea totală și am și scris aici în acest sens. (Este adevărat, că nu s'a respectat întru nimic aceea opreliște!). E necesar, ca să se pună de acord cele două puncte de vedere, ca să nu avem dispoziții, care se bat cap în cap. Poate ar fi rațională calea de mijloc: împușcare (sau prindere) cu permis special, care se acordă acolo, unde rășii de fapt fac prea mari daune în vânatul nobil.

3. În numărul 32 M. Of. din 7. II. 1946 se publică decizia ministerială Nr. 225 din 5. II. 1946. Comisiunile de vânătoare județene vor fi convocate de inspectorii județeni le ședințe, cel puțin la câte 2 luni odată, să li se fixeze preocupările din aceste ședințe. Decizia obligă prefectii de județ și organele administrative în subordine, să „de concurs” executării hotărârilor Comisiunii județene, mai ales în ceea ce privește stăvilirea braconajului. În aceiași vreme stabilește deciziunea îndatorirea unor organe externe ale Min. Agr. de a „combate din oficiu” braconajul; aceste organe sunt datoare să fie în colaborare strânsă și permanentă cu Inspectoratele de vânătoare județene.

Măsurile sunt bune; cu o condițiune, ca la Inspectorate și la Consiliile județene să nu se încuibe nici gască de cointeressați și nici considerente politice. Dacă aceste importante organe vor fi selectionate și vor funcționa după criterii sever vânătoarești și obiective, — vor aduce mari și reale roade. Altfel vor fi o nenorocire pentru vânătoare. Aici e rolul conducerii centrale să-și pună toată autoritatea în joc, pentru a feri această primejdie. Am face o asemănare: Dacă instalezi pe casă un paratoner, și nu îl legi cu pământul, îți trăneste casa. Mai bine ar fi dacă ar lipsi! Să legăm strâns aceste organe cu pământul, și casa vânătoarei va fi ferită!

E rațional și necesar ceea ce dispune această deciziune: controlul serios făcut de Inspectorii de Indrumare și Control din D. E. V. cel puțin odată în 4 luni, în fiecare județ, durând inspecția cel puțin 2 zile.

Executată bine, cu organe bune, dispozițiunile deciziunii vor da roade din cele mai îmbucurătoare.

4. Decizia 102 din 21 Ian. 1946, anulează ceea ce Nr. 10.375 din 1 Iulie 1942 și reglementează de nou evitarea daunele cauzate de urși în turmele de vite și de oi, și cele cauzate de mistreți în agricultură.

Pentru urși sistemul e următorul: Când se constată „neîndoelnic” că un urs atacă turma sau a ucis o vită, se va încunoștința arendașul sau paznicul lui de vânătoare, care e „obligat a proceda chiar în aceiași zi la împușcarea ursului”. Dacă nu o face aceasta, primăria sesizată, va autoriza pe un vânător cu permis, să împuște ursul.

Vedem în aceasta, de altfel rațională reglementare, unele lacune: Cine va „constata neîndoelnic” că ursul face daune? Al doilea: a „proceda la împușcarea ursului” e cam vag. Dacă ar fi ursul în țarc ar fi ușor. Altfel, câtă vreme e dator vânătorul sau paznicul să facă acest serviciu, dacă nu reușește să împuște imediat ursul? De aici pot naște pretențiuni de despăgubire, care nu pot fi puse rațional în sarcina arendașului. Apoi: acel vânător străin, angajat de primărie unde și cum are drept să vâneze ursul? Dacă va fi cu reavoință va face goane și va împușca alți urși, cel stricător rămânând la locul lui. Deci împușcarea e a se face la târlă sau lângă ciurdă.

Deciziunea permite apoi, ca pentru apărarea târlei, la fiecare târlă se poate păstra câte o armă de foc. Înfelegem necesitatea de moment a acestei dispozițiuni, dar îi vedem și primejdiile. Dacă ar zace această armă la târlă! În realitate, fiecare târlă are să fie un cuib de braconieri. În fine ar fi trebuit, ca să se limiteze precis epoca, când pot fi ținute armele în târlă. Altfel, explicându-se cu reacredință deciziunea, s'ar putea, ca acea armă „inofensivă” să fie păstrată acolo peste tot anul, făcând uz de ea proprietarul târlei și când vitele au coborât din munte sau au plecat în altă parte.

În întregimea ei, această deciziune o găsim bună și folositoare, dându-se o rezolvare de compromis problemei urșilor stricători.

Cu toate obiecțiunile pe care le-am făcut, salutăm acest șir de deciziuni. Ele arată o reînviere a preocupărilor D. E. V. și o bună intențiune de a pune regulă în casa cam dezorganizată.

„C.”

IV.

Semnele rănirii

Vânătorul, după ce a primit plumbul, *dă semn*; adică vânătorul vede în momentul focului o imagine, o mișcare, din care poate trage concluzii asupra rănirii vânatului și a locului unde acesta a fost atins. Unii ochi nu prind asemenea imagini de moment, oricât s'ar strădui; altora le trebuie un lung exercițiu pentru a fi în clipa de mare agitație când izbucnește focul să primească impresia reală a mișcării pe care o face vânatul; alții la rândul lor sunt cuprinși de o așa mare teamă și sunt atât de impresionați, încât nu sunt în măsură să tragă juste concluziuni, din cele ce le-au observat. Față de aceștia avem vânătorii profesioniști și pe cei bătrâni cu experiență lungă, care constată locul rănirii fără de greș, din felul cum *chitează* vânatul glonte, — cu toate că și cel mai cu experiență vânător se poate înșela în judecarea acestor lucruri. Vânătorul poate să negligeze iocoana de moment a clipei când a atins glonțul, numai în cazul, când sălbătăciunea a căzut imediat, în foc, sau în cercul vizual al vânătorului, și dacă acesta are convingerea, că animalul căzut este într-adevăr mort.

Vânătorul bun, trebuie să știe după tînta pe care o avea în clipa focului, unde zace glonțul, sau unde ar trebui să zacă. Un control bun îl dă sunetul pe care îl produce glonțul când lovește în trupul vânatului. Dacă acest sunet e înfundat, și vânătorul a țintit în spată, apoi mai ales, dacă după împușcătură vede că vânatul a îmbrâncit, cu nasul spre pământ, apoi a luat-o la fugă desordonată — vânătorul poate fi liniștit: vânatul e al lui, glonțul a lovit inimă, plămân sau ficat.

Dacă vânatul rănit a ieșit din vederea vânătorului, el va trebui să judece rănirea după anume semne, care îi pot arăta cu multă verosimilitate adevărul. La aceste cercetări întâiul pas, și cel mai de seamă, e fixarea precisă a locului unde se găsea vânatul în momentul, când a primit glonte. Aici se vor găsi în prim rând fire de păr tăiate de proiectil, care vor trăda celui cu experiență locul de unde a fost smuls părul, deci unde a lovit glonte. Apoi aici, sau foarte aproape de aici, începe urma de sânge, iar aceasta de obicei trădează totul.

Iată principalele indicațiuni, pe care ni le poate da sângele vânatului rănit:

1. Dacă găsim deasupra locului unde a stat și apoi a sărit vânatul, sânge roșu viu, abundent, putem deduce cu cea mai mare siguranță, că glonțul a fost bun, în spată, rupând vase mari de sânge, la inimă.

2. Sânge roșu deschis, spumos, mai ales răspândit în spre dreapta, dovedește rănirea plămânului.

3. Un sânge roșu închis, negriu, care începe chiar din săritură, sau la câțiva pași de ea, și continuă neîntrerupt picătură după picătură, aproape de urmă, indică rănire la ficat.

4. La rănirile în abdomen găsim sânge răspândit ne-regulat, mai abundent și apoi cu picătură, mănjit cu conținut stomacal, brun sau verzui. În acest caz, vânatul mare trebuie lăsat 4—5 ore în liniște, să moară. Altfel poate fi pierdut, alergând departe cu ultimele lui forțe. Lăsat în pace, se culcă aproape, și îl găsim sfârșit.

5. Dacă găsim lângă urma piciorului dinapoi, în picături singuratece, mari, sânge de culoare normală roșie, vânatul a primit glonțul în picior sus. Urmărirea se va face cu cea mai mare atențiune, cu arma gata să dea lovitura de grație. Vânatul se va așeza curând la pământ, de unde va sări la apropierea vânătorului. Situație grea!

6. Când găsim tîndări de os, verosimil e rupt piciorul. De obicei la aceste împușcături auzim sunetul loviturii aspru, deschis.

7. Lovitura în gât se trădează prin sânge de culoare obișnuită, găsit impropriet în fața urmelor picioarelor dinainte. Dacă a fost ruptă o arteră din gât, animalul se va culca degrabă. Dacă însă glonțul a trecut prin carnea gâtului fără să sfășie vas de sânge mare, după puțină vreme va înceta urma de sânge și în acest caz urmărirea e trudă în zadar.

Și încă câteva sfaturi:

Dacă am rănit un vânat mare seara pe întunecat, vom însemna cu crenguțe înfipte în pământ locul unde se găsea vânatul în clipa focului, grijind să nu călcăm și să distrugem urmele lăsate de el. Urmărirea o vom începe a doua zi dimineață.

Vânătorul își pune câinele pe urma de sânge

Vânatul, care după împușcătură face o săritură mare înainte, sau pornește în goană desordonată, fără cap, verosimil are împușcătură în inimă sau în arterele inimii. El va îmbrânci curând.

La loviturile în abdomen, vânatul lovește cu picioarele dinapoi. La acest semn vânătorul va începe și continua urmărirea cu arma gata să dea lovitura de grație în oricare moment.

Uneori vânatul mare în clipa focului cade la pământ ca trăznit. Să nu se bucure vânătorul prea curând și să ție arma gata. De cele mai multe ori, aceste lovituri au atins numai vre-o creastă a unei vertebre. Lovitura are un efect paralizator, dar vânatul astfel rănit își revine în câteva clipe, și pleacă fără a lăsa nădejdea să mai fie ajuns.

Ca regulă generală: După foc, trebuie să lăsam vânatului rănit oarecare timp, ca „să se îmbolnăvească”, adică să se așeze la pământ, de unde nu se va mai scula, sau se va ridica greu, când urmărirea va fi aproape și îi va putea da lovitura de grație.

Nu e o vorbă fără rost sfatul, ca după o împușcătură la vânat mare, vânătorul întâi să tragă o țigară, și abia după aceea să plece la urmărire.

Col. i. r. Hönig

În regiunile de vest ale Tării a fost constatăată în iarna aceasta coccidioza la iepuri. Mulți dintre iepurii vânați purtau semnele acestei boale.

Pentru cronica zilelor noastre, înregistrăm, că un cartuș cu glonț — pentru carabină — a ajuns la preț de 6000 Lei. Un singur cartuș! Ca să încerci arma îți trebuie cel puțin 10 cartușe: 60.000 Lei. Dar cine mai poate face asemenea încercări? Deacum: un cartuș — un cerb, un cartuș — un urs! De altfel muntenii noștri mergeau la vânătoare de urs, cu două cartușe, — și făceau treabă. Revenim la vechile datini ale pământului...

Iar cartușul de alică a ajuns 1700 lei bucata. Fără comentarii...

De ce se scaldă cerbii?

Vânătorilor le e cunoscut obiceiul cerbilor de a veni la ochiurile de mocirlă și la băltoacele din pădure să se scalde acolo. Urmele pe care le găsim întipărite în pământul moale de prin prejur ne trădează și prezența câte unui cerb excepțional care se ține pe acolo și ne indică cu aproximație și densitatea vânatului nobil. Cei care au avut prilejul să vadă un cerb în baia lui de nămol vor fi remarcat evidenta plăcere pe care o arată el cu asemenea prilej. Vine grăbit, se aruncă în băltoacă încât împrășcă în toate părțile, apoi se tăvăleşte în ea și pe dreapta și pe stânga, ca în urmă să rămână nemișcat, savurând fericirea. După un răstimp se ridică leneș, se scutură încât stropeste cu noroi până departe, se freacă de vre-un trunchi de copac din apropiere, și mulțumit, pleacă în tainițele lui.

De ce se îmbăiază cerbul?

Răspunsul e pe buzele tuturor. „Fiindcă îi este cald și vrea să se răcorească”. Altul va mai adăuga, știind mai multe: „Fiindcă în felul acesta se apără prin crusta de noroi de plaga țânțarilor, a boafelor și a celorlalți diavoli mărunți și nesătui, pe care îi cunoaște și vânătorul — pe pielea lui”. Un camarad mai savant va mai adăuga ceva: „Dacă mănâncă ovăș, care dă calorii multe, au nevoie mai ales de acele băi răcoritoare”.

E foarte ușor să ne declarăm mulțumiți cu aceste răspunsuri, fiind ele logice și apropiate. Poate să fie cele juste. Poate...

Încercând să explicăm anume fenomene din viața diferitelor animale, adeseori ajungem la rezultate

ușoare, foarte naturale și evidente. Se întâmplă însă nu rareori, că dacă privim mai de aproape lucrurile, naște sămburele îndoeli, sau chiar ajungem să trebuiască să lăpădăm ceea ce socoteam a fi indiscutabil adevăr.

Să cercetăm, deci, și de data aceasta cu oarecare atențiune întrebarea din fruntea acestor șire, și răspunsurile atât de naturale, pe care le dăm de obicei.

Mai întâi să stabilim, pe baza unor lungi observări făcute din bătrâni, de naturaliști și vânători, unele fenomene apropiate de întrebarea noastră.

Întâiu: Nu toți cerbii sunt deopotrivă de dornici de baie de noroi. Unii vin chiar de două ori pe zi la ea; alții la câteva zile odată.

Apoi: Cerbii caută nămolul începând de primăvara până toamna târziu. Unii vin dimineața, alții seara, alții când e caldura zilei mai mare.

Apoi: Taurii sunt cei dornici de bae; ciutele foarte rar, aproape de loc.

Și în fine: Căpriorii și lopătarii nu se tăvălesc niciodată în noroiul unor asemenea bălți.

Acuma să luăm pe rând explicările curente arătate mai sus.

Cerbii caută răcorirea trupului lor. E de înțeles aceasta vara, când au pus grăsime multă. Dar primăvara? Dar toamna târziu, după goniță, când și-au consumat în truda și focul împerecherii tot săul pe care l-au adunat, și când destulă răcoare dă aerul din care cad deja brumele groase?

Dacă cerbii ar căuta răcorire, ei ar veni buluc în orele cele mai ferbinți ale zilei. Or, cei mai mulți vin dimineața în zori și seara târziu. Aici s'ar putea spune, că ziua mare nu iese de teamă, care îi face să pască, să umble peste noapte. Este un oarecare adevăr; dar de ce să se răcorească după o noapte rece sau în pragul unei nopți reci? Numai au nevoie.

Ne mai întrebăm, dacă oare numai taurilor le e cald, sau lor le e cu mult mai cald decât ciutelor? De ce? Dacă ar căuta răcorire, ar căuta-o pe o formă taurii și ciutele.

Mai este încă un fenomen, care pare să înlăture răspunsul cu răcorirea. A văzut oare cineva cerb „răcorindu-se” în apa curgătoare a unui pârâu de munte? Cred, că nimeni nu va zice, da. Cerbul trece nepăsător pe lângă pârâul sau râșorul cu apă rece ca ghiata, și merge cine știe până unde, ca să se bălăcărească în mocirla stătută — cu apă încălzită de soare, nici pe departe atât de răcoritoare ca cea curgătoare. Dacă ar căuta să se răcorească, ar face-o mai temeinic și mai degrabă, intrând în apa curgătoare.

Mai putem spune cu hotărîre, că el caută să se răcorească?

Această din urmă împrejurare ne apropie de explicația a doua: Caută în băltoaca noroioasă să-și pună o crustă de tină, care îl apără de paraziți.

Însă și aici ne întrebăm: de ce numai taurii, sau mai ales taurii? Ciutele suferă și ele tot atât de mult de această plagă, și leacul l-ar ști și ele.

Intr'adevăr, cerbul, după ce s'a tăvălit în baltă și în noroi, iese din ele negru, ca un drac, cu noroiul lipit de piele și pătruns până la rădăcina părului. Minunat scut împotriva roiurilor de țânțari.

Ce face însă cerbul, după ce a reușit să-și îmbrace acest scut? Pleacă oare cu jocul de noroi în spinare? Indată încearcă să se scuture de el. Își scutură pielea atât de tare și repetat, încât vânătorul îi aude această mișcare dela distanță mare. Apoi se freacă de copaci, până nu mai rămâne nimic din faimosul scut, și se descopere pielea la îndemâna paraziților.

Explicația cu ovăzul cu calorii multe rezistă și mai puțin: ovăzul în lapte sau copt, căutat de cerbi, își are o epocă scurtă, pe când scâldătoarele sunt cercetate de primăvară până toamna în pragul iernii.

Cele mai apropiate rude ale cerbului sunt lopătarul și căpriorul. Si ele se îngrășă (mai ales lopătarul), suferă de căldură și de țânțari, mănâncă ovăz, și totuși, nicidecum nu se tăvălesc în scâldătoare de noroi sau de apă curată.

Am scuturat puțin arborele „explicației ușoare”, și mi se pare că i-au căzut frunzele. Nu toate, dar aproape toate. La toată întâmplarea, „chestiunea” nu pare a fi închisă.

Mă veți întreba, după această acțiune iconoclastică să spun eu „de ce se scaldă cerbii?”

Are întâetate însă întrebarea aceasta, pusă de mine dela început. Deci eu am dreptul să aștept un răspuns dela cititorii revistei. Totuși eu răspund, simplu și sincer: Nu știu. După dărămarea sau înfirmarea explicațiilor cerute, eu nu pot pune în loc altele.

Ar fi, cred, interesant pentru toți cititorii revistei noastre, dacă cei ce ar avea un cuvânt de spus la această întrebare, și l-ar spune. Îi rugăm să o facă.

N.

Jder în vizuină de vulpe

Paznicul V. M. din terenul meu din S. mi-a raportat un lucru nu de toate zilele, care poate fi o informație nouă cu privire la viața și obiceiurile jderilor.

Pe la mijlocul lui Decembrie 1944, după o zăpadă nouă a ieșit la urmărit. De sigur la jderi — ocupația obișnuită a acestor trapperi-români, înfundați în văgăunele munților. A și dat curând de urmă, și s'a luat pe firul ei. Jderul, ca de obicei, mai cobora pe jos, și mai urca în brazi, trecând înainte pe cărarea de sus a lui, ca apoi iar să revină pe pământ. Paznicul nu l-a putut ajunge; drumul jderului cotea, revenea, fără să se oprească la vre-un cuib sau la vre-o scorbură de copac. După o urmărire de mai multe ceasuri, urma jderului se sfârșește într-o... vizuină de vulpe sau de bursuc. Urmă proaspătă intrată, — nici una ieșită. Face omul roată în jur, ca să vadă dacă nu are vizuina și o altă ieșire,

și când revine, tocmai țășnea jderul din vizuină, sare spre bradul cel mai apropiat, dar nu-l mai ajunge, paznicul fiind iute la mână și la ochiu.

Jderul a căzut cam pe la ora unu, după masă.

Nu am auzit, până acum, ca jderii să își aleagă loc de cuib (pentru hodină sau petrecere în timpul zilei) în vizuinele subterane făcute de vulpi și bursuci; și nici paznicul meu — om priceput la jderi și cu multă experiență, — nu a mai pomenit așa ceva.

Romul Todoran

(N. Red.). Să-și fi găsit jderul „casă” în vizuina vulpii, e prea puțin probabil. Mai curând credem, că e vorba despre altceva: jderii, ca toate mustelidele, scotocesc prin tot locul, după hrană. Așa va fi intrat și jderul acesta. Poate, altă dată, a găsit acolo șoareci, și acum a venit cu acelaș gând. Verosimil, că jderul a intrat în vizuină cu puțin înainte de a fi ajuns paznicul acolo. Chiar împrejurarea, că el a sărit așa curând, pare să arate, că nu-și avea... dormitorul acolo. Altfel insista să rămână la adăpost, și nu știm cum ar fi reușit paznicul să-l facă să iasă; știm, doar, că din borta copacului sau din cuibul lui dintre crengi cu câtă greutate sare, și uneori vânătorii trebuie să taie arborele, ca să ajungă să iasă din ascunzișul lui.

Cea dintâi vulpe...

„... Acolo spre țara de unde vin norii
Și soarele-adoarme 'n noian de văpăi
Pe unde se 'ndrumă fugarnici cocorii,
Acolo-i Moldova, măi murgule măi...”
(Gh. Tutoveanu)

De bună seamă că amintirile, la o oarecare vârstă încep să fie mai mult triste, decât vesele. Bănuesc acest sentiment și la mine. A trecut doar atâta de multă vreme de când mi-aduc aminte de întâmplarea care va urma! Sau poate e numai o părere?...

Stând dăunăzi cu coatele sprijinite de pervazul ferestrei, privind peste întinderi albe din Țara Bârsei, mi-au năpădit din străfunduri, amintiri palide, confuze și reci...

Intorc apoi capul și mă uit în colțul camerei, să caut cu ochii arma de vânătoare și tolba de sfoară împletită. Nu le mai văd; nu mai sunt acolo. Stăteau altădată sprijinite într'un colț de odă, dar nu aici...

...Pe timpul acela prietenul nostru Traian era socotit, în micul oraș de provincie, unde ne născusem și crescusem, drept cel mai desăvârșit și mai iscusit vânător și pe de-asupra, unul din acei oameni de mare duh și haz sănătos. Nu avea rival în toată provincia. Și nici nu putea să fie altcum, de vreme ce era stăpân peste vânatul din câteva mii de hectare de codru și câmpuri. Când îl căutai, era în pădure, cu copoii lângă dânsul, pe urma sălbătăciunilor. Era înalt, vânos și avea ochiul ager. Dintr'o reperișă scurtă de mână, arma dusă la ochi, slobozea îndată plumbii și-i trimetea acolo unde trebuia.

În multe din expedițiile lui, i-am fost tovarăș. Clipele acelea nu se pot uita ușor, fiindcă poartă în ele, nu nota meschină a interesului după vânat, ca număr, ci poezia care îmbracă întreaga sensibilitate a aceluia nobil meșteșug întru sfântul Hubert.

... În dimineața aceia de toamnă, o răcoare de vânt umed bătea dinspre codru. Alburile fără de sfârșit, din înălțimi, erau încă țepene în lumina zilei ce se trezea la viață. Din când în când treceau peste ele păcle fumurii de nouri. Vânătorii stăteau adunați grămadă la marginea pădurii, lângă un foc de găteje și așteptau să se înșire gonașii, după care urma ceasul poruncilor. Dar până atunci, fiecare dintre noi, avea câte ceva de spus. Domnu' Pătru, cu mustățile lui mari și groase, aduse în jos și apoi în sus, își răsucea din tabacherea de lemn, un tutun ogrinjos și negru. Era avocat la târg. Infrigurat mai mult de emoția vânătoarei care urma să 'nceapă, decât de răcoarea vremii — sta și asculta zgribulit, poveștile celorlalți. Purta la șold gentuță de piele roșie, cuțit de vânătoare cu tăiușul de oțel lucios, prins de cartușieră și o ploscuță de lemn înflorat, în care se afla „cognac” de viță străină. Își sprijinise arma pe picioare, niște picioare îndesate și bondoace, ca de altfel toată făptura lui. Pușca îi era englezească, cu țavile lungi și fără șocuri. Spunea dumnealui că arma aceia îi cade de minune și nu dă greș cu ea.

Domnu' Pătru avea ușurința vorbeii, dar și ușureala ei... Noi însă îl cunoaștem bine: era un prost mănuior de armă. Nu împușcase în toată cariera lui de vânător, decât iepuri — și pe aceia, săracii de ei, mai mult îi schilodea. Dar se vedea, din interesul cel arăta pentru vânătoare, c'ar fi dorit neînchipuit de mult să doboare și altceva decât iepuri.

După un răstimp, prietenul nostru Traian dădu porunca de plecare.

La semnalul lui ne-am ridicat, cu toții și l-am urmat pe potecile pădurii. Ajunși la locul unde trebuia să vină dimpotrivă bătaia, ne-am oprit. Traian a întovărășit pe fiecare vânător în parte și l-a așezat la locul său.

— Aici am nevoie de o pușcă tare! de nădejde... — a zis el — stai matala boer Pătrule și să fii vrednic. În locul acesta se va trage vânat mare.

La auzul acestei profeții Domnu' Pătru, cu căntătura-i negricioasă, aruncă lui Traian o privire de mare mulțămire, pe sub sprâncenele-i stufoase, care se împleteau otova cu cușma de oae; o privire plină de recunoștință. Se cetea bine în ochii lui că suferea cumplit din pricina ghinionului care-l urmărea...

Am căzut a sta în dreapta lui Domnu' Pătru.

Dela locul meu îl vedeam bine: își desfăcu mai întâi scăunelul cu trei picioare și se așeză pe el. Pu-se apoi pe genunchi arma pe care o încărcase o leacă mai înainte — o încărcase desigur cu plumbi grei pentru vânat mare. Apoi a ridicat-o și-a dus-o la ochi, tîntind undeva în gol, ca să vadă dacă i se „epolează” bine. După un timp s'a sculat în picioare, și-a luat scăunelul și s'a tras mai înapoi, dar nici aici nu i-a plăcut locul.

În fața lui, la o depărtare de câțiva pași, se ridica semeț un stejar bătrân cu trunchiul lat de nu-l putea cuprinde patru brate și atunci Domnu' Pătru s'a mutat cu scăunelul mai la dreapta, înspre mine.

Am crezut că se va liniști, dar după câțva timp de nemișcare — o nemișcare care-l arăta agitat totuși — s'a ridicat iarăși și s'a dus să rupă câteva crengi, cari se vede că-i întuneau vederea înspre bătaia puștei.

Nu mult după aceea am auzit cornul lui Traian. Semnalul de plecare era dat. Un freamăt de ne-

răbdare străbătu întreaga făptură a lui Domnu' Pătru. După câteva clipe s'a auzit din aripa dreaptă, din jos, glasul căpitanului de gonași.

— Dați-i gură măăă!...

Din piepturile băeților izbucni un sunet prelung și aprig, așa de înfiorător, că par'că toată pădurea s'a zburlit de teamă.

M'am uitat spre Domnu' Pătru. Stătea pe scăunelul lui cu trei picioare și aștepta vânatul cel mare. Din când în când tușea sec, cu un fel de scâncet de emoție în glas. Era nerăbdător, agitat și stăpănit de febra clipei.

Glasurile gonașilor nu se desluseau încă — era numai ca o revărsare de gemete îndepărtate, ca un huet prelung ce se ridica din josul văii, întovărășit de bătaii seci de ciomege, în trunchiuri de copaci.

A trecut așa un răstimp. După aceea am văzut înaintea mea, ca o fulgerare neagră, care s'a mistuit de-acurmezișul locului și pe urmă n'am mai văzut nimic.

După prima pușcă trasă din aripa stângă, gonașii au scos strigăte de izbândă, ca la un asalt de luptă, reușit împotriva unei cetăți. Când începeau a se potoli glasurile lor, se auzea îndemnul căpitanului:

— Dați-i gură măăă!... și strigătele se îmbărbătau iarăși.

Ca din pământ mi-a apărut înainte, o moșaldeță mică și sură. Mi-a zvâcnit inima și am ridicat arma. S'a apropiat mult de mine. Era un iepure. O clipă s'a oprit în loc. După aceea s'a ridicat pe labele din spate, poponeț, și cu o mișcare grațioasă și-a întors jumătate din trup și capul înspre înapoi, să vadă de unde îi vine primejdia — dar numai o clipă, fiindcă în cea următoare, arma mea i-a înfipt în trupul vânat plumbii unui destin implacabil.

Am simțit atunci că mi-e rușine și m'am uitat temător cu coada ochiului, în stînga mea, la Domnu' Pătru, să vadă ce crede despre o asemenea ispravă! Dar Domnu' Pătru stătea cu pușca la ochi și degetele-i fluturau nervoase pe trăgaci. Ce vedea oare?

Mă uit în pădure, în dreptul în care întinsese arma și vad lângă trunchiul stejarului cel bătrân și lat, un cap roșu de vulpe.

Dar de ce nu trage odată?

Ba da, a tras!

Pe urmă nu s'a mai întâmplat nimic. Asta înseamnă că jivina a căzut.

N'apucaî însă să-mi fac aceste scurte socoteli de moment, că din nou Domnu' Pătru e cu pușca la ochi, îndreptată tot înspre stejarul cel bătrân. Mă uit într'acolo și vad iarăși alt cap de vulpe.

Dar de ce nu trage odată?

Ba da, a tras! dar de rîndul acesta s'a întâmplat ceva foarte neobișnuit. Vulpea în care Domnu' Pătru trimisese patroanele, se suie în stejar cu o iuteală de fulger! Abia pot s'o urmăresc cu ochii, așa de repede îi este fuga pe scoarța copacului.

Încep să cred că visez!

Ce poate să însemne asta?

Apoi cu aceiași iuteală, vulpea se coborî din înălțimea stejarului și se așeză iarăși la rădăcina trunchiului și iar vad capul roșu al vulpei, pitit lângă copac, împotriva căruia arma lui Domnu' Pătru stătea îndreptată și gata să ia foc pentru a treia oară.

— Pentru Dumnezeu, strig, ce înseamnă toate astea?

Dar n'apucaî să isprăvesc șirul vorbeii, că Domnu' Pătru aprinse și cel de al treilea cartuș.

De rândul acesta capul vulpei nu se clinti din loc. În schimb, de după trunchiul cel gros de stejar, apăru făptura înaltă, de voinic, al lui Traian. Ținea într-o mână un capăt de frânghie, cu care manevrasse, ca la teatru de păpuși, blana unei vulpi răpănoase, umplută cu pae...

Seara, când ne pregăteam de plecare, în lumina sfârșită a zilei, nu știu bine: m'am uitat la zarea întunecată peste care se croia ca o geană de sânge cătrănit și vânat, ca un plumb greu, învăluit în neguri și mânat de întuneric, ori la fața tuciurie a lui Domnu' Pătru?

Radu Sufzu

Potârnichi cu degetele amputate

Am împușcat în sezonul acesta un fazan, care avea un picior tăiat din sus de degete, iar la celalalt îi lipseau vârfurile degetelor. Era un cocoș, din anul acesta. După felul tăeturi, cred că se poate constata,

că provine dela coasă; puiul de fazan, astă-vară a fost surprins de coasă, și a putut totuși să scape cu toată rana lui grea.

Acest lucru îmi aduce aminte, că, înainte cu câțiva ani, pe când potârnichile erau atât de abundente în șesul din vestul țării, am împușcat acolo o serie de potârnichi, care aveau asemănătoare amputări. Ele însă se prezentau cu totul altfel. La cele mai multe dintre acestea le lipseau unele degete, și prezentau la vârful ciuntit îngroșări, asemenea unor măciulii. De asemenea am găsit la multe din ele, pe piciorul bolnav bulgărași de pământ, tare ca piatra, care cuprindea toate sau unele din degete. Interesându-mă atunci la vânătorii localnici de acest lucru, mi s'a dat explicația, că pe timpul moale, potârnichile adună pe picioare pământul argilos, care se găsește în unele regiuni, acesta se întărește încât nu poate fi nici lăpădat și nici îndepărtat cu ciocul, și produce cu vremea necroza degetelor.

Nu știu, dacă această explicație e validă. Mi se pare cu totul exclus, ca acele amputări să fi provenit dela oameni cu coasa, fiind ele cu totul neregulate ca aspect și prea dese.

R. A.

CĂRȚI/REVISTE

Revista Pădurilor (No. 10—11, 1945). — Partea cinegetică o datorăm și de data aceasta D-lui Ing. silvic Vasile Cotta. În articolul de importanță „Extinderea culturii căprioarei”, autorul arată, că în țara noastră mai sunt multe regiuni, care deși sunt întru totul potrivite pentru a adăposti frumosul vânat, căprioara, sunt cu totul lipsite de el. Între acestea citează partea sudică a Munteniei. Militează pentru o acțiune de colonizare în aceste regiuni, indicând condițiunile și metodele acestei colonizări de căprioare. Ca habitat potrivit pentru traiul căprioarei, deci pentru colonizarea ei, sunt toate regiunile de șes și mai ales de deal, unde pe lângă terene de cultură sunt și păduri de foioase, apoi apă, fie curgătoare, fie stătătoare. Înainte de a proceda la colonizare, va trebui curățit terenul de braconieri și de lupi, pe cât se poate și de vulpi, care ocazional ucid deții mici. Materialul de colonizare să nu fie luat din piesele crescute în captivitate, fiind acele, pe de o parte degenerare, pe de alta obișnuite cu omul, și deci pradă ușoară braconierilor. Mai bine e să se aducă piese din regiuni similare cu cele de colonizat, și preferabil din o regiune mai săracă în hrană, în una mai îmbelșugată. Prinderea se face toamna, când femelele sunt fecundate, și sarcina încă nu e avansată. Transportul să fie cât mai scurt și rapid, piesele aducându-se în lăzi înguste, încât animalul să nu se poată răsuca în ele. Iezii prinși vor fi ținuți pe lângă casă câteva luni, apoi eliberați în teren, fără a fi ținuți în prinoare cu anii. E preferabil, ca eliberarea căprioarelor să nu se facă direct în teren, ci mai întâi într'un țarc închis, în pădure, și abea după câteva luni să li se redea deplina libertate. Proporția normală între sexe e 1:1, la colonizare însă e bine să se elibereze un căprior la două căprioare, pentru a accelera înmulțirea. Numărul minimal care promite succese, e de 4 perechi. Pe urmă: pază severă. — În „Pădurarii și paza vânatului” autorul arată că în urma întinderii exploatarea de păduri în regie, CAPS a repartizat pădurarii în două grupuri: unii care se ocupă numai de exploatare, alții numai de paza pădurii. Aceasta din motivul, că având în sarcină același pădurar amândouă îndatoririle, el e obligat să stea aproape tot timpul la exploatare, pădurea rămânând complet fără de pază. Această separare de fapt

însă nu e executată decât în parte, relele arătate rămânând și pe mai departe. Dacă se va realiza complet această separațiune, pădurarii însărcinați cu paza pădurii vor putea face în condițiuni optime și paza vânatului. Dar numai atunci. — Câteva date precise asupra terenului de vânătoare regal din Gurghiu. Revenit Ardealul de Nord României, în Iulie 1945 (de ce atât de târziu), terenul a fost preluat în administrare de CAPS. În urma războiului și a braconajului, efectivul de dinainte de 1940, de 3000 cerbi, a scăzut la 10%. Păstrării încă au avut mult de suferit. CAPS a reangajat acum vechiul personal de vânătoare, românesc, și sunt toate nădejile de refacere a acestui teren, care — adăugăm noi — trebuie să rămână teren de vânătoare regal. — Studenții Facultății de Silvicultură, care au pasiunea și vreau să înceapă practica de vânătoare, se lovesc de unele mari greutăți, între care: lipsa armelor și imposibilitatea de a le procura cu prețurile exorbitante de azi, apoi lipsa terenelor de vânătoare, și în sfârșit, spune autorul, lipsa călăuzirii lor în ale vânătoarei, de un vânător mai bătrân. Autorul recomandă camarazilor mai bătrâni, să împrumute arme de vânătoare tinerilor, să le înlesnească vânătoarea prin invitări în terenurile lor, și să-și aducă aminte, că și pe ei i-au învățat și călăuzit în primii lor pași, alții vânători, bătrâni, — deci și ei sunt datori să iee sub aripile lor protectoare pe camarazii tineri. Suntem de acord, — dar cu „împrumutarea” armelor poate fi oarecare bucluc, legile neadmițând asemenea lucru. Totuși, în prezența titularului permisului de port-armă, s'au putea face și aceasta, scuzată de lipsurile zilelor de azi. — Pentru a da ocaziune studenților dela Facultatea de Silvicultură să facă practică în timpul vacanței, s'au creat unele „ocoale model”. Aici studenții vor face practică și în cele ale vânătoarei. Referitor la organizarea acestor ocoale, în ceea ce privește vânătoarea, autorul scrie următoarele:

„Pentru a putea ajunge aci, însă, era nevoie, ca Administrația în grija căreia sunt date Ocoalele model, în speță CAPS, să aibă mâinile libere și în ce privește administrarea dreptului de vânătoare din aceste păduri. Ministerul, înțelegând acest lucru, printr-o decizie, a dat Casei Pădurilor dreptul de a administra și valorifica vânatul din Ocoalele model. Ca urmare CAPS are posibilitatea

acum să-și rezerve pădurile de care are trebuință în scop didactic și să arendeze pe celelalte. În instrucțiunile pe care CAPS le-a dat Ocoalelor și Direcțiunilor regionale silvice, a prevăzut următoarele:

1. Să se rezerve pentru trebuințele didactice numai suprafața strict necesară. Restul să se dea în arendă;
2. La arendare, să se dea preferință vechilor arendași, dacă ei și-au executat obligațiunile contractuale;
3. Cifra arenzii să fie moderată. Ca normă, Ocoalele urmează a lua de bază proporția în care s'a urcat prețul zahărului și al pâinii — articole de primă necesitate;
4. Pentru a creea unități vânătoarești mari, trupurile mici de pădure să fie date în arendă, de preferință celor care au în arendă terenul comun de vânătoare din comuna respectivă. În acest scop, perioada de arendare va fi fixată așa încât să expire la aceeași dată cu a terenului comun, iar noua perioadă să înceapă deodată pentru ambele categorii de proprietăți;

5. Organele silvice sunt sfătuite să dea concurs arendașilor atât la paza terenului cât și la organizarea vânătoarei, căutând a realiza armonia atât de necesară între vânători și silvicultori.

La Ocoalele de munte, se va cere ca să se anexeze terenului de vânătoare și câte un fond de pescuit la Salmonide.

Teama unora, că prin trecerea dreptului de administrare a vânatului la Casa Pădurilor, aceasta ar face numi regie, excluzând arendașii, se dovedește astfel neîntețmeiată la primul contact cu realitățile.

Prin satisfacerea unei vechi doleanțe a învățământului silvic, s'a făcut un pas important spre înțelegerea dintre cele două tabere, care nu trebuie să stea față în față, ci să lupte pe același front pentru propășirea vânătoarei.

Revista Vânătorilor (No. 7—8, Iulie—August 1945). E ultimul număr ce am primit la redacția noastră. Cunoaștem destul greutatea de editare a unei reviste, ca să nu ne mire întârzierile de apariție. Totuși, pentru un organ oficios al unei instituții de talia U. G. V. R., credem că se putea face diligențele necesare pentru a se asigura apariția revistei. În tot cazul, *trebuesc* făcute. E drept că cunoaștem și stările anormale de azi la conducerea „Uniunii”... — Dl G. Scioșteanu în „Problema iepurei”, după ce înfățișează starea catastrofală pentru acest vânat în Vechiul Regat (nu putem spune că aceeași situație s'a remarcat în Ardeal), ridică un cuvânt ferm și curajos împotriva braconajului generalizat și deșănțat ce bântuie peste tot. E în adevăr o problemă de bază: ori se reîntră în legalitate — și toate speranțele de redresare sunt permise — ori rămânem în starea de desmăț anarhic de azi — și cauza vânătoarei românești e pierdută. — Asupra schiței d. A. Zaharia, „Purceloia” ne vom opri numai ca să ne arătăm mirarea în privința ilustrației. Recunoaștem în fotografia adaptată articolului una din cele mai cunoscute și simpatice figuri bucureștene dintre vânătorii din vechea gardă. De când prietenul nostru d. Mircea H.-R. a devenit eroul „Nenea Iancu” — de altfel răposat de mult? E un procedeu redacțional care ne surprinde. — D. Prof. E. Botezat abordează chestiunea distrugerii ciorilor, ridicându-se însă contra procedurii de a se da această distrugere în seama exclusivă a vânătorilor. Chestiunea privește incomparabil mai mult pe agricultori și trebuie privită prin prisma largă a unei politici agricole raționale, întemeiată pe condițiunile naturale floristice și faunistice a unei țări.

În cuprinsul revistei încă 2 schițe de d. V. Voiculescu și N. Gumalic, iar d. C. Marțian aduce sfaturi pentru „întrebuințarea alicelor la vânatul de câmpie”.

STIRI MARUNTE

DECIZIUNE

No. 157 din 28 Ianuarie 1946.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Având în vedere referatul Direcțiunii Economiei Vânatului întreg. la Jurnal No. . . . , în interesul promovării economiei vânatului și a pescuitului în apele de munte;

Decidem:

Art. I. — Se anulează Decizia Ministerială No. 241 din 14 Februarie 1945.

Art. II. — Înființarea și funcționarea Societăților de vânătoare și a Societăților de pescuit în apele de munte, se aprobă de Ministerul Agriculturii și Domeniilor cu avizul favorabil al Consiliului Superior al Vânătoarei, dacă, — pe lângă acceptarea statutului — tip — ele s'au obligat a lua personalitatea juridică.

Art. III. — Se admite înființarea și funcționarea de „Asociații vremelnice de vânătoare, sau de pescuit în apele de munte”, numai în mod excepțional, în următoarele cazuri programate:

a) Dacă se fac colonizări de vânat indigen sau străin; sau colonizări de salmonizi;

b) Dacă se urmărește și promovează lărgirea zonei de răspândire a cerbilor, căprioarelor, caprelor negre, potârnicilor sau fazanilor;

c) Dacă se urmărește, prin amenajări speciale și cu investiții bănești însemnate, refacerea unui teren de vânătoare ruinat, sau a unei ape de munte depopulate.

Asociațiile vremelnice de vânătoare sau de pescuit în apele de munte, pot funcționa fără statut oficial, cu un număr de cel mult 12 membri cotizanți, cu obligativitatea de a se semna contractul de către fiecare membru.

Durata Asociațiilor suszise este egală cu a contractului de arendare a dreptului de vânătoare, sau al dreptului de pescuit în apele de munte.

Aprobarea acestor asociații, se va face de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea Economiei Vânatului, numai în baza unui referat bine motivat al Inspectoratului de vânătoare județean și cu avizul favorabil al Consiliului Superior al Vânătoarei.

Art. IV. — Domnul Director al Direcțiunii Economiei Vânatului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Decizii.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
(ss) R. Zăroni.

DECIZIUNE

No. 156 din 28 Ianuarie 1946.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Având în vedere referatul Direcțiunii Economiei Vânatului de sub No. . . . în interesul protejării animalelor domestice și a vânatului folositor contra lupilor și vulpilor;

Decidem:

Art. I. — Se anulează Decizia Ministerială No. 2939 din 12 Octomvrie 1945, referitoare la otrăvirea câinilor vagabonzi, a lupilor, vulpilor și ciorilor.

Art. II. — Distrugerea câinilor vagabonzi se va face în conformitate cu prevederile *Legii Veterinare Sanitare*, No. 840 din 1942 și ale *Legii pentru Ocrotirea Vânatului*, art. 33; iar distrugerea ciorilor, în conformitate cu prevederile *Legii pentru Organizarea și Încurajarea Agriculturii*.

Art. III. — Combaterea lupilor și a vulpilor, prin întrebuințarea materiilor toxice (strychnină), nu se poate face decât în baza unei autorizații nominale care se eliberează de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, prin Direcția Economiei Vânatului, sau prin Inspectoratele de Vânătoare Județene, numai proprietarilor sau arendași-

lor dreptului de vânătoare, sau împuterniciților acelora, pentru terenurile în care le aparține exercitarea dreptului de vânătoare.

Autorizația de otrăvire se eliberează în baza unei cereri scrise, în care petiționarul va arăta motivul otrăvirei, numele și domiciliul persoanei care exercită operația pe teren, locul și intervalul de timp al otrăvirei. Autorizația de otrăvire ce va cuprinde toate aceste date, nu este transferabilă pe numele altei persoane, și nu este valabilă decât numai pentru terenul de vânătoare și pentru intervalul de timp arătat în ea.

Otrăvirea nu se poate începe mai curând de 1 Decembrie și nu va dura mai mult de 15 Martie anul următor.

Art. IV. — Operația otrăvirei se va face numai de către persoane competente și în atari condițiuni tehnice încât prin ea să nu se primejduiască viața oamenilor, a animalelor domestice, sau a altor specii de vânat, în afară de lupi și vulpi. Este strict interzis a se otrăvi în acele porțiuni ale terenurilor de vânătoare unde trăiesc urșii și jderii.

Art. V. — Asupra porțiunilor terenurilor de vânătoare unde se face otrăvirea, autorizatului este obligat a informa înainte, prin scrisoare recomandată, primăria comunei în a cărei rază administrativă sunt situate acele terenuri, care apoi va anunța în timp util locuitorii.

Art. VI. — Se va pedepsi după legile respective, fără prejudiciul despăgubirilor civile pentru accidente, sau daunele cauzate:

- a) întrebuițarea otrăvei în afară de scopurile limitate prin prezenta decizie;
- b) aplicarea operațiunilor de otrăvire contrar dispozițiilor cuprinse în prezenta decizie.

Art. VII. — Domnul Director al Direcției Economiei Vânatului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
(ss) R. Zăroni.

DECIZIUNE

No. 225 din 5 Februarie 1946.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Având în vedere referatul Direcției Economiei Vânatului, dela j.l. No. 1221/1946;

— în scopul salvării dela distrugere a vânatului și a peștilor din apele de munte, ca bun național;

— în scopul stăvilirii braconajului și a exploatarei nemărginite, prin o acțiune de colaborare coordonată a organelor administrative;

— în scopul introducerii unei gospodăririi raționale a susziselor resurse naționale;

Decidem:

Art. I. — Inspectorii de Vânătoare Județeni, vor convoca — în mod normal — cel puțin odată la două luni, Comisiile de Vânătoare Județene, la care sîdinte — în afară de membrii coopțați — participă obligatoriu ca membri de drept: Șeful Serviciului Silvic Județean, Directorul Camerei de Agricultură a Județului și Comandantul Legiunei de Jandarmi.

Suszișii membrii de drept, vor colabora strîns cu Inspectorul de Vânătoare Județean, dînd ajutor prin organele lor în subordine, în rezolvarea practică a tuturor problemelor locale, cari privesc promovarea gospodăririi raționale a vânatului și a peștilor din apele de munte, ca constituind bunuri naționale.

La sîdintele Comisiei de Vânătoare Județene, pot participa și Inspectorii de Vânătoare ai plășilor.

Hotărările Comisiei de Vânătoare Județeană, se vor consemna sub formă de proces-verbal de sîdintă, într-un registru special.

Art. II. — În afară de problemele locale curente, Comisia de Vânătoare Județeană va da o deosebită atențiune ordinelor circulare date de noi, cari cuprind instrucțiuni amănunțite cu privire la promovarea economiei vânatului și a pescuitului în apele de munte.

Ordinele circulare le vom trimite Inspectorului de Vânătoare Județean, care este obligat a le multiplica și

distribui tuturor membrilor suszisei Comisii, înainte de sîdintă în care urmează a fi puse pe ordinea de zi.

Art. III. — Comisia de Vânătoare Județeană, în executarea programului și a hotărărilor sale, va lua contact cu Prefectul Județului, care este obligat a da concursul prin Pretori, Primarii și Secretarii comunali, în special în ceea ce privește stăvilirea braconajului.

Art. IV. — Sunt obligați a combate — din oficiu — braconajul, următoarele organe ale Ministerului Agriculturii și Domeniilor, în cuprinsul regiunii în care ele își au atribuțiile de serviciu:

a) Șefii ocoalelor silvice, conductorii silvici, brigadierii silvici și pădurarii;

b) Șefii ocoalelor agricole, conductorii agricoli, administratorii agricoli și paznicii agricoli;

c) Administratori regionali pescărești, revizorii de pescării, agenții de pescării, supraveghetorii și paznicii de pescării.

Colaborarea strînsă și permanentă a susziselor organe, cu Inspectoratele de Vânătoare Județene, în vederea combaterii braconajului, este obligatorie.

Art. V. — Controlul executării acestei decizii, precum și a ordinelor circulare semnate de noi, se va face de către Inspectorii de Indrumare și Control din Direcțiunea Economiei Vânatului, cari sunt obligați a inspecta — în mod programat — odată la 4 luni fiecare județ din regiunile atribuite lor. Inspectia la Inspectoratul de Vânătoare Județean, va dura cel puțin 2 zile întregi, din care una zi va fi întrebuițată pentru lucrări cu Comisia de Vânătoare Județeană, cu participarea Inspectorilor de Vânătoare ai Plășilor și a Președinților de Societăți.

Art. VI. — Domnul Director al Direcțiunei Economiei Vânatului este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
(ss) R. Zăroni.

DECIZIUNE

Nr. 102 din 21 Ianuarie 1946.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Având în vedere reclamațiunile unor plugari cu privire la pagubele cauzate de răpitoare;

Având în vedere referatul Direcțiunei Economiei Vânatului, înreg. la j.l. nr.

Decidem:

Art. I. — Se anulează Decizia Ministerială nr. 10.375 din 1 Iulie 1942.

Art. II. — Pentru stăvilirea pagubelor cauzate crescătorilor de vite, de căter urșii stricători, împușcarea acestora este permisă fără autorizație specială, după următoarele norme:

Indată ce se constată neîndoelnic, că un urs atacă turma sau a ucis o vită, se va încunoștința arendașul terenului de vânătoare, sau paznicul său de vânătoare care sunt obligați a proceda chiar în aceiași zi la împușcarea ursului. În caz că suszișii nu ar fi aflabili, sau nu s'ar deplasa în ziua încunoștințării la fața locului, proprietarul turmei atacate, al vitei ucise, sau împuternicitul lui, se vor adresa Primarului comunei în a cărei rază administrativă se află turma atacată sau vita ucisă. Primarul comunal va delega, din oficiu, cu împușcarea ursului stricător, un vînatîor competent care posedă permis de vînatîoare în regulă.

Pielea ursului stricător, împușcat, revine de drept, proprietarului sau arendașului dreptului de vînatîoare, care este însă obligat a acorda celui care a ucis ursul, un premiu de 30.000 lei. În caz de refuz al plății, pielea revine celui care a împușcat ursul.

Art. III. — Pentru apărarea tîrlei, contra atacurilor urșilor stricători și a lupilor, proprietarul tîrlei poate ține în stînă una singură armă de foc, dacă a dobîndit autorizația legală de *Posed-Armă*. Întrebuițarea armei în afară de raza tîrlei nu este admisă, decât numai dacă proprietarul ei posedă autorizația de *Port-Armă* și este membru al societății de vînatîoare al terenului pe care se află la pășune turma.

Art. IV. — În terenurile de vînatîoare în care se sem-

nalează pagube în vite, cauzate de urși stricători, sau pagube cauzate de mistreți în agricultură, Șeful Ocolului Silvic, — în cointelegere cu Inspectorul de Vânătoare Județean și după încunoștiințarea arendașului dreptului de vânătoare, — va putea organiza vânători oficiale.

Vânătorile oficiale se vor face prin cooperarea benevolă între vânătorii cu permis de vânătoare și locuitorii comunei ce suferă de atari pagube. Atât vânătorii participanți cât și bățiași desemnați de către Primarul comunei interesate, vor da concursul fără plată.

La vânătorile oficiale nu se va împușca alte specii de vânat decât cele despre care s'a stabilit neîndoelnic că au pricinuit de curând pagube, iar piesele ucise aparțin proprietarului sau arendașului dreptului de vânătoare.

Art. V. — Pentru a veni în ajutorul celor păgubiți de urși stricători, Ministerul Agriculturii și Domeniilor în cooperare cu Uniunea Generală a Vânătorilor din România, cu începere dela 1 Aprilie 1946, poate acorda ajutoare individuale până la 100.000 lei, după caz, dacă prin martori și acte oficiale întocmite de notarul comunal și certificate de postul de jandarmi, se dovedește neîndoelnic, că vita respectivă a fost de fapt ucisă de urs și nu de lup, nici nu a murit prin accident sau din pricina unei boale.

Art. VI. — Cu începere dela 1 Aprilie 1946, premiul instituit prin Decizia Ministerială nr. 2332/945, pentru fiecare lup ucis, se majorează dela lei 4000 la 30.000 lei, observând procedura publicată în Monitorul Oficial nr. 53 din 4 Martie 1939. Pielea lupului ucis aparține de drept proprietarului sau arendașului dreptului de vânătoare.

Pentru pagubele cauzate de lupi nu se acordă ajutor.

Art. VII. — Proprietarii și arendașii dreptului de vânătoare sunt obligați a lua cele mai largi măsuri pentru distrugerea lupilor prin toate mijloacele, sub sancțiunea rezilierii contractului de arendare.

Art. VIII. — Domnul Director al Direcțiunei Economiei Vânatului, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
(ss) R. Zăroni.

Revista noastră a avut o prea plăcută surprindere. A primit — la adresa directorului ei — următoarea scrisoare, pe care o redăm în traducere:

„Statele-Unitate, Departamentul Afacerilor Interne, Serviciul vânatului și a pescuitului, Chicago, Illinois 54
22 Octomvrie 1945.

Scumpe Domnule,

Am fost siliți să suspendăm, pe durata războiului, trimiterea revistei „Wildlife Review” în unele țări, și acum Vă scriem, ca să știm, dacă Dv. doriți să primiți pe mai departe această revistă de extrase. Nu suntem în măsură să Vă trimitem toate fasciculele apărute în cursul războiului, ci numai cele ce au apărut începând cu No. 38, din Octomvrie 1943. Vă rugăm să ne comunicați dorința Dv. în această privință.

Foarte devotat, al Dv.
W. L. McAtee
consilier tehnic.”

Nu trebuie să spunem, că am răspuns imediat, arătându-ne grațitudinea, pentru gestul de prietenie și deosebită atențiune. Astfel, sperăm, că în curând cetitorii „Carpaților” vor găsi de nou șirul de știri atât de interesante, pe care le vom extrage din excelenta revistă americană, care lunar aduce extrase din toate lucrările științifice anglo-saxone, privitoare la biologia sălbătăciunilor.

NOTĂ ORNITOLOGICĂ. — Dl Mihai Al. Pop ne face cunoscut că a împușcat în ziua de 31 Ianuarie 1946 la un ochiu desghetat de pe râul Someș, în drept cu comuna Fundătura (26 km. NE Cluj), un exemplar de Ferestras mare (*Mergus merganser* (L.)) dintr'un grup de trei.

Captură interesantă, atât prin frumusețea exemplarului, cât și a rarității sale în regiune.

Exemplarul a fost donat Muzeului din Cluj, care posedă un singur exemplar, tot din Ardeal, fără indicațiunea locului și datei de proveniență.

Felicităm pe tânărul nostru camarad.

Suntem informați, că Dir. Ec. Vânatului a luat în programul său apropiat, editarea unui „Buletin al vânatului” — revistă populară trimestrială, care se va trimite gratuit tuturor posesorilor de permis de vânătoare.

Scopul urmărit e educarea vânătoarească a tuturor vânătorilor.

Salutăm cu toată căldura acest gând și îi urăm o fericită înlăptuire.

Cei mai mari dușmani ai faunei noastre vânătoarești sunt ignoranța și lipsa de disciplină. Pe aceștia vrea să-i combată și publicația oficială ce ni se promite. Ea e cu atât mai necesară, cu cât pare, că se va ajunge să pășim pe drumul preconizat de noi constant și dela început: popularizarea vânătoarei.

Proiectul de buget al Fondului Vânătoarei se întemeiază pe presupunerea, că în anul financiar 1946/47 vor fi eliberate 40.000 permise de vânătoare. Se pare, că costul permisului de vânătoare va fi de lei 15.000, iar a celui de pescuit în apele de munte de lei 5000. Epocile de vânătoare vor rămâne neschimbate.

Suntem informați, că Uzinele Copșa Mică—Cugir, în programul său de trecere la producția de pace a luat și fabricarea cartușelor de vânătoare pentru armele cu alicce. Deja se fabrică capse și alicce, și se fac pregătiri pentru confecționarea tuburilor. Avem astfel nădejde, că pentru sezonul viitor vom avea cartușe fabricate în țară, și deci va înceta criza de acum și în aceeași vreme sângeroasa speculă care se face azi. Ar fi bine, dacă Societatea Copșa Mică—Cugir ar da lumii vânătoarești încă de pe acum relații privitoare la această chestiune, pentru a cunoaște în cât poate avea nădejdea de cartușe indigene și în ce fel vor fi puse acestea în vânzare.

Dl Nicolae Săulescu, fost Director general al Vânătoarei, a donat Direcțiunei Ec. Vânatului o splendidă colecție de trofee de cerb și căpriori, împușcați de D-sa, pentru a împodobi localurile acestei Direcțiuni. Sunt trofee într'adevăr capitale, care înfățișează celor ce trec pe la Dir. Ec. Vânatului produsul de calitate al vânătoarei noastre.

Suntem informați, că Ministerul Agriculturii intenționează o nouă legiferare a vânătoarei. Pentru noua lege s'ar lua de bază proiectul întocmit de Dl Ing. Aurel M. Comsia, directorul vânătoarei, — proiect pe care l-am publicat în întregime în revista noastră.

Prin Decizia Ministerială jl. nr. 11536/1945, s'a interzis pescuitul până la data de 15 Aprilie 1947, în fondul de pescuit „Păscoaia” din județul Vâlcea, compus din pâraurile Păscoaia și Petrosul, dela izvoare până la vârsarea în râul Lotru.

Aflăm, că terenul de vânătoare „Fâina” din Maramureș va fi dat în administrarea vânătoarească a „Caps”-ului.

Socotim această măsură ca foarte bună.

Acest teren de vânătoare are un trecut cu mare nume, dând expozițiilor din ultimele 6—7 decenii nenumărate trofee de cerb de seamă și fiind apoi mai bine de douăzeci de ani organizat și îngrijit de neuitatul G. Nedici.

De altă parte am apreciat totdeauna tendința „Caps”-ului, de a i se încredința un teren de vânat mare pentru a face acolo o administrare cinegetică de model, arătând totodată și vocațiunea sa pentru aceasta. Nu ne îndoim, că se vor realiza toate nădejdiile și făgăduelile, care s'au exprimat.

Intr'adevăr „Caps”-ul punând grija cuvenită și în aceeași vreme investind sumele trebuitoare fără zgârcenie, va putea creea din „Fâina” un teren cu vânat mare, ce nu ar fi egalat poate de nici unul de pe Continent. Și aceasta trebuie să fie ambiția cu care se va porni la muncă.

E o problemă de onoare pentru „Caps”, și — poate — și o piatră de încercare.

Noi vom petrece cu multă atențiune și încredere munca ce se va depune și sperăm să putem aplauda în curând începuturile realizărilor.